

STUDIM MASTERPLANI PËR ZONAT ME PËRPARËSI ZHVILLIMIN E TURIZMIT

RAPORTI I PLANIT TË DETAJUAR TË ZHVILLIMIT

SPILE

TABELA E LENDËS

HYRJE.....	5
Përmbledhje e Nevojave të Evidentuara.....	5
Përmbledhje e Dokumentit të Strategjisë.....	8
1. PLANI I PËRDORIMIT TË TOKËS.....	15
1.1. Ndryshimet demografike dhe kapaciteti turistik.....	17
1.2. Përdorimi i Detajuar i Tokës.....	20
1.3. Konvertimet e sistemeve.....	21
1.4. Njësitë dhe nënjësitë territoriale.....	23
1.4.1. Njësia 1,2,3,4,5,6.....	23
1.4.2. Njësia 38.....	23
1.4.3. Njësia 7.....	23
1.4.4. Njësia 4.....	23
1.4.5. Njësia 41 dhe 48.....	23
1.4.6. Njësia 47.....	23
1.4.7. Njësia 43 dhe 46.....	23
1.4.8. Njësia 8,9,10,11,12.....	23
1.4.9. Njësia 13,14,17,18.....	23
1.4.10. Njësia 14.....	24
1.4.11. Njësia 15 dhe 19.....	24
1.4.12. Njësia 16,17,18,19.....	24
1.4.13. Njësia 18,20,22,24.....	24
1.4.14. Njësia 21,23,25,40.....	24
1.4.15. Njësia 20,22,24.....	24
1.4.16. Njësia 35,28,27,26,30,31,32,33.....	24
1.4.17. Njësia 36 dhe 37.....	25
1.5. Tipologjitë e Propozuara Hapësinore.....	27
1.6. Mënyrat e ndërhyrjes në territor.....	29
1.7. Hapësirat e gjelbra dhe publike.....	31
2. PLANI I INFRASTRUKTURAVE DHE SHËRBIMEVE PUBLIKE.....	33
2.1. Rrjeti rrugor.....	35
2.1.1. Formulimi i skemës së qarkullimit.....	35
2.1.2. Parkimet publike.....	35
2.1.3. Kryqëzimet dhe zgjidhje teknike për rrjetin rrugor.....	35

2.2. Transporti rrugor.....	37
2.2.1. Linjat urbane dhe turistike.....	37
2.2.2. Stacionet e autobuzeve.....	37
2.3. Transporti detar dhe marinat.....	37
2.4. Administrimi i Ujit.....	37
2.4.1. Skema e furnizimit me ujë.....	37
2.4.2. Skema e largimit të ujërave të ndotur.....	37
2.5. Furnizimi me energji elektrike.....	38
2.5.1. Skema e furnizimit me energji elektrike.....	38
2.5.2. Orientime mbi energjinë dhe burimet alternative.....	39
2.6. Rrjeti i ndriçimit publik.....	39
2.6.1. Skema e shpërndarjes së ndriçimit publik.....	39
2.6.2. Orientime për llojet dhe elementët arkitektonikë të ndricuesve.....	41
2.7. Telekomunikacioni dhe Komunikimi Elektronik.....	42
2.7.1. Skema e shtrirjes së fibrave optike (rrjetit në përgjithësi).....	42
2.7.2. Orientime mbi shërbimin e telekomunikacionit.....	42
2.8. Trajtimi i mbetjeve urbane.....	42
2.8.1. Skema e grumbullimit të mbetjeve urbane.....	42
2.9. Shërbime publike dhe në funksion të turizmit.....	43
2.10. Mbrojtja Civile e kundër Zjarrit.....	43
2.10.1. Masa mbrojtëse nga përmbytjet dhe sizmiciteti.....	43
2.10.2. Mbrojtja civile dhe kundra zjarrit.....	44
2.10.3. Masa të tjera mbrojtëse.....	44
3. PLANI I MBROJTJES SË MJEDISIT.....	45
3.1. Mbrojtja e Peisazhit.....	47
3.2. Hapësirat e gjelbra dhe llojet e gjelbërimit.....	50
3.3. Mbrojtja e mjedisit.....	50
3.3.1. Parashikime për mbrojtjen e tokës dhe përmirësimin e cilësisë së saj.....	50
3.3.2. Parashikime për përmirësimin e cilësisë së ujit dhe mbrojtjen e elementëve ujorë.....	50
3.3.3. Parashikime për përmirësimin e cilësisë së ajrit.....	50
3.4. Variante për zgjidhjen e dëmeve të shkaktuar nga hotspotet e evidentuara.....	52
4. PLANI I VEPRIMEVE PËR ZBATIMIN E PDZRK-së.....	53
4.1. Zhvillimi i Njësive Territoriale.....	54
4.1.1. Metodologjia e përcaktimit të prioritetit.....	54
4.1.2. Fazat e zbatimit të planit.....	54

4.1.3.	Përgjegjësitë dhe Burimet Njerëzore	54
4.1.4.	Buxheti dhe Burimi i mundshëm i financimit	54
4.1.5.	Indikatorët e monitorimit dhe të zbatimit	54
4.1.6.	Nevoja për ndryshime institucionale dhe ligjore	54
4.1.7.	Tabela përmbledhëse e planit të veprimit	55

LISTA E FIGURAVE

Figura 1. Harta e vizionit..... 9

Figura 2 Mobiliteti i zonës 11

Figura 3 Ndërhyrjet mjedisore..... 12

Figura 4 Shërbimet infrastrukturore..... 13

Figura 5 Zhvillimi i turizmit 14

Figura 6.Shpërndrja e propozuar dhe kapacitetit turistik 19

LISTA E TABELAVE

Tabela 2. Sistemet dhe kategoritë e tokës..... 5

LISTA E HARTAVE

Harta 5. Harta e sistemeve territorial dhe përdorimit ekzistues të tokës 6

AKRONIME

AdZM	Administrata e Zonave të Mbrojtura
AKBN	Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore
AKPT	Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit
AKZM	Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura
ALUIZNI	Agjencia e Legalizimit Urbanizimit dhe Integritit të Zonave/Ndërtimeve Informale
ARRSH	Autoriteti Rugor Shqiptar
ARZM	Agjencia Rajonale e Zonave të Mbrojtura
ASIG	Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor
AZHBR	Agjencia për Zhvillim Bujqësor dhe Rural
CCTV	Closed-circuit television- sistem survejimi me kamera
CENSUS	Procesi i mbledhjes të të dhënave për popullsinë vendase
FSHZH	Fondi Shqiptar i Zhvillimit
IAP	Ioanian Adriatic Pipeline- Gazsjellësi Jon- Adriatik
INSTAT	Instituti i Statistikave
IPARD-like	Instrument for Pre-Accession Assistance in Rural Development- Mbështetje për zhvillimet rurale dhe bujqësore
ITUN	Impianti i Trajtimit të Ujërave të Ndotura
IUCN	International Union for Conservation of Nature
KKT	Këshilli Kombëtar i Territorit
MTI	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës
MTM	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
OSSHE	Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike sh.a.
PDZRK	Plan i Detajuar në Zonë me Rëndësi Kombëtare
PKS	Plan Kombëtar Sektorial
PMNZSH	Policia e Zjarrfikësve e Mbrojtjes nga Zjarri dhe Shpëtimi
PNR	Park Natyror Rajonal
PPK	Plan i Përgjithshëm Kombëtar
PPV	Plan i Përgjithshëm Vendor
PSV	Plan Sektorial Vendor
RAMSAR	Konventa Ndërkombëtare mbi ligatinat për të siguruar mbrojtjen dhe përdorimin e duhur e tyre
RNM	Rezervat Natyror i Menaxhuar
RSH	Republika e Shqipërisë
STK	Strategjia Kombëtare e Transportit
SHGJSH	Shërbimi Gjeologjik Shqiptar

TeR Termat e Referencës

UNËTO Ëorld Tourism Organization

VKM Vendim i Këshillit të Ministrave

ZNUAE Zonat e Ndërmjetme dhe Ultësirat Agro-Ekologjike

ZRK Zonat e Rëndësisë Kombëtare

HYRJE

Përmbledhje e Nevojave të Evidentuara

Sistemet, kategoritë, nënkategoritë dhe funksionet e tokës

Për qëllime planifikimi, bazuar në legjislacion në fuqi territori ndahet në sisteme territoriale. Në territorin e Spillesë gjenden të 5 sisteme territoriale.

Sistemi urban

Sistemi urban zë një sipërfaqe prej 27.3 ha të zonës në studim. Krijimi i zonës urbane fillimisht ka nisur në fshatin e Spillesë dhe më është shtrirë përgjatë bregut të detit, i nxitur nga zhvillimi i sektorit të turizmit. Nga kërkesa e lartë për struktura akomoduese mjaft banesa janë transformuar në bujtina apo dhënie dhomash me qera.

Sistemi natyror

Zona në studim ka një sipërfaqe prej 109.2 ha që i përket sistemit natyror. Ky sistem ka një shtrirje në të gjithë zonën. Përfaqësues i këtij sistemi është brezi i pishave të Spillesë. Potencial natyror në zonë përbëjnë dhe dunat të cilat janë një aset mjaft i vyer për ekosistemin e fushës së Rreth-Grethit.

Sistemi bujqësor

Sistemi bujqësor zë një sipërfaqe prej 66.8 ha. Përbëhet kryesisht nga toka të lëna djerrë të cilat kanë tendencë të kthehen në toka ndërtimore. Parcelat janë të fragmentuara dhe në afërsi të fshatit të Spillesë alternohen me parcela tashmë të ndërtuara dhe pjesë e sistemit urban. Infrastruktura bujqësore zë një peshë të rëndësishme në këtë zonë, Këtu përmendim Kanalet kulluese dhe Hidrovorin, i cili i shërben jo vetëm kësaj zone.

Sistemi ujqor

Sistemi ujqor përbëhet nga Deti Adriatik dhe sistemi i përrenjve. Në zonën në studim kalon vetëm Përroi i Sharrrdushkut me një sipërfaqe prej 0.67 ha. Ky përrua tashmë është bërë pjesë e infrastrukturës bujqësore. Kanalet kryesore kulluese, krahas rolit paresor në funksion të bujqësisë janë mjaft të rëndësishëm për habitatet dhe ekosistemet pranë tyre, ndaj mirëmbajtja e tyre është një nevojë e menjëhershme.

Sistemi infrastrukturor

Sistemi infrastrukturor zë një sipërfaqe prej 6.5 ha. Ky sistem përfshin të gjithë rrjetin rrugor (rrugë dhe sheshe) të zonës, si dhe rrjetet inxhinjerike nëntokësore apo ajrore dhe strukturat e shërbimit të këtyre rrjeteve. Përsa i përket rrjetit rrugor në territorin në studim momentalisht peshë zë aksi interurban dytësor Luz i Vogël- Spille, ndërsa rrugët e tjera janë rrugë lokale. i gjithë territori është i aksesueshëm, por brenda zonës rrugët janë të amortizuara së tepërmi dhe aksesit është i vështirë.

Nëse bëjmë një krahasim të përdorimit aktual të tokës me 22 kategoritë e VKM 686, vërejmë që territori i Spillesë përmban 9 kategori. Dominuese është kategoria N-Tokë Natyrore 985 499 m², e ndjekur nga kategoria B- Tokë Bujqësore me 621 754 m² dhe S- Shërbimet të cilat zenë 132 175 m²,

KODI I SISTEMIT	SISTEMI	SIP(m ²)	KODI	KATEGORIA	SIP(m ²)
U	URBAN	273 036	A	BANIM	10 591
			S	SHËRBIME	132 175
			ZU	ZONA USHTARAKE	130 270
IN	INFRASTRUKTUROR	65 438	INT	INFRASTRUKTURË TRANSPORTI	65 438
B	BUJQËSOR	669 125	B	TOKË BUJQËSORE	621 754
			IB	INFRASTRUKTURË BUJQËSORE	47 371
N	NATYROR	1 092 500	N	TOKË NATYRORE	985 500
			NAR	NATYRË DHE ARGËTIM	107 000
U	UJOR	6 729	U	UJËRA	6 729

Tabela 1. Sistemet dhe kategoritë e tokës

Harta 1. Harta e sistemeve territorial dhe përdorimit ekzistues të tokës

Nga analiza e realizuar e gjithë elementëve të territorit të zonës PDZRK në studim, mund të bëhet një përmbledhje më unifikuese e tyre, në referencë të sistemeve që ato përfaqësojnë.

Përmbledhja e aspekteve pozitive

- Në lidhje me **sistemin infrastrukturor** spikasim pozicionimin dhe lidhjen me zonat ekonomike Durrës dhe Tiranë, e cila mundëson lidhje më të forta dhe potencial në zhvillimin e turizmit të mëtejshëm të zonës së Spillesë. Infrastruktura kryesore rrugore në gjendje të mirë, me pak nevojë për plotësime të rrjetit, mundëson krijimin me lehtësi të infrastrukturës së transportit publik. Po ashtu afërsia me aeroportin ndërkombëtar “Nënë Tereza” është një pikë e fortë për zhvillimin e zonës. Afërsia me portin e Durrësit dhe me Portin e Kalasë së Turrës është potencial zhvillimi për turizmin.
- Në lidhje me **sistemin urban** mund të përmendim ekzistencën e strukturave hoteliere të cilat kanë synuar dhënë një karakteri turistik tipologjisë së zonës. Në ndryshim nga zona të tjera zhvillimi i turizmit në Spille tashmë i nisur është dëshmi e potencialit në rritje të kësaj zone. Zona ka filluar të ofrojë dhe shërbimet e plazhit ndonëse të pa orientuara për të qënë konkurrese. Prania e institucioneve publike pranë zonës, por jashtë kufirit të saj është premisë për zhvillimin e mëtejshëm turistik të zonës.
- Zona në studim ndodhet pranë një nga territoreve me pjellori të lartë të tokave bujqësore. Në rrethina **sistemi bujqësor** përbëhet si nga kultura sezonale ashtu dhe të përhershme, ku kryesore është kultura e ullirit mbizotësuese në kodrat lindore të Spillesë. Ky potencial Bujqësor kthehet në një potencial turistik të turizmit rural, të natyrës dhe të turizmit tematik.

Në lidhje me **sistemin natyror dhe ujqor** mund të përmenden elementët që përbëjnë relievin gjeografik të zonës si: elementët e fortë natyrorë pjesë e së cilës janë brezi i pishave të Spillesë së bashku me zonën e dunave të rërës të cilat me ndërhyrjen dhe shfrytëzimin e duhur kthehen në potencile për zhvillimin e turizmit . Kanalet kulluese veçanërisht në pjesën e tyre fundore pranë derdhjes përdoren për peshkim. Potencial ky ende i pa shfrytëzuar që do të ndikojë pozitivisht në zhvillimet e ardhshme.

Në analizën e **sistemit infrastrukturor** nevojat për zhvillimin e zonës janë të larta. Që kjo zonë të jetë e zhvilluar me standarde dhe të jetë konkurrese në rajon duhet të:

- Plotësohet skema rrugore me anë të asfalteve dhe sjelljen në standard të rrjetit rrugor ekzistues.
- Plotësohet skema rrugore duke ndërtuar akse të reja përfshirë urat lidhëse mbi kanalin e Bashtovës dhe mbi Shkumbin.
- Vendosen linja të transportit publik stacione dhe parkime si për autobusë turistike, taksi ashtu dhe për automjete private.
- Vendosen struktura mole e skela që nxisin zhvillimin e transportit detar dhe shfrytëzojnë potencialet e porteve në afërsi të zonës.
- Ndërtohet nga fillimi rrjeti i furnizimit me energji elektrike, rrjetet e telekomunikacionit dhe të fibrave optike sikurse dhe rrjeti i ndriçimit publik
- Ndërtohet nga fillimi rrjeti i furnizimit me ujë të pijshëm
- Zbatohet projekti i KUZ dhe i ITUN.
- Mirëmbahen dhe sistemohet rrjeti i kanaleve kulluese të zonës.

Nga ana e shërbimeve të **sistemit urban**, vërehet se struktura urbane është e pamjaftueshme si në drejtim të ofertës së akomodimit ashtu dhe të shërbimeve. Mungojnë hapësirat publike rekreative: të gjelbra, kulturore dhe sportive. Strukturat turistike jënë të përshtatura në arkitekturë dhe funksionalitet dhe nuk plotësojnë standarde për t’u klasifikuar me një dhe për t’u bërë pjesë e ofertës akomoduese kombëtare dhe ndërkombëtare. Kapacitetet ekzistuese nuk plotësojnë nevojat aktuale dhe të prishme të kërkesës për akomodim turistik. Shërbimet publike dhe institucionale duhet të pasurohen me funksione shtesë: postë, banka etj si dhe duhet të ndërhyet në përemirësimin e qendrës shëndetësore, shtimin e funksioneve të ndihmës së shpejtë: polici, mbrojtje nga zjarri, urgjencë etj.

Në lidhje me **sistemin bujqësor** ana negative qëndron tek prania e shumë tokave djerrë gjë e cila e dëmton së tepërmi imazhin e zonës nga pikëpamja peizazhistike por dhe në ana ekonomike. Ky trend vazhdon për më shumë se 3/4 e fushës së Rreth-Grethit në lindje të zonës në studim. Në mënyrë që zonë të rrisë konkureshmërinë duhet që në këto toka të nxitet punimi si dhe të konsolidohet filiera bujqësore. Forcimi i filierave, krahas përforsimit të zhvillimit të sektorit të bujqësisë, është domosdoshmëri për mbështetjen e zhvillimit të turizmit.

Në lidhje me **sistemin natyror dhe ujqor** dëmtimi i dunave nga numri shumë i madh i strukturave sezonale që shfrytëzojnë plazhin pa kriter bën që Spilleja të humbë një nga avantazhet konkurrese turistike. Pylli i pishave i fragmentuar nga gardhe nuk shfrytëzohet në potencialin maksimal madje është në rrezik të vazhdueshëm dëmtimi.

Përmbledhje e Dokumentit të Strategjisë

Vizioni dhe Drejtimet e Zhvillimit

Vizioni i Zhvillimit të ardhshëm në Spillesë bazohet në vizionin e planifikimit në nivel kombëtar dhe në vizionin e PPV-së.

Spilleja do të zhvillohet si një lokalitet turistik bregdetar dhe rural. Në një vijë bregdetare prej afërsisht 4 km do të jetë prioritet zhvillimi i turizmit me hotele dhe resorte si dhe hapësira të shumta shërbimi e rekreacioni. Zona do të jetë e organizuar e tillë në mënyrë që t'i shërbejë kategorive të ndryshme të turistëve. Do të ofrohen të gjitha shërbimet e nevojshme publike të cilat do të synojnë një standard të lartë turistik duke krijuar një lokalitet konkurrues në rajon.

Në rang rajonal do të përforcohen lidhjet rrugore me autostradat Durrës-Lushnjë dhe Thumanë-Lushnjë të cilat kryqëzohen në afërsi të aksit lidhës me Spillenë. Do të përforcohet lidhja me potencialet natyrore dhe Kulturore: Parku Kombëtar Divjakë Karavasta dhe Kalaja e Bashtovës në jug, Plazh i Gjeneralit e Kalaja e Turrës në veri. Do të strukturohen lidhjet dhe fuqizohen filierat bujqësore si në kodrat lindore të zonës ashtu dhe në fushë duke ndikuar pozitivisht dhe në përmirësimin e peizazhit rural të Spillesë. Do të promovohet agroturizmi e turizmi tematik i gastronomisë, ullirit, Bashtova Festival etj. Do të përforcohet lidhja detare me anë të ndërtimit të molit në Spille dhe fashave të peshkimit si në Kanalin e Bashtovës Ashtu dhe në Shkumbin. Karakteri natyror i zonës do të promovohet me anë të ndërtimit të shtigjeve natyrore këmbësore dhe çiklistike.

Në zonë do të krijohen mundësitë për zhvillimin e tipologjive të ndryshme turistike dhe të shërbimeve tregtare, institucionale dhe publike të nevojshme për të patur një zhvillim të qendrueshëm, tërheqës për turistët dhe konkurrues në Shqipëri dhe në Rajon.

Zona do të pajiset me një sistem transporti urban i cili do të përmbushë kërkesat e turistëve dhe banorëve vendas. Shërbimet e transportit publik krahas aksesimit të shpejtë dhe të sigurtë të Spillesë, parkimeve publike me pagesë, do të ofrojnë mundësi transporti eco (miqësorë me natyrën) sic janë makinat dhe motorrat elektrik si dhe biçikletat për të cilat do të ketë dhe korsi të dedikuara për të kontribuar kështu në një jetesë më të mirë dhe më të shëndetshme.

Shërbimet e zonës do të jenë të shumëllojshme që nga ato tregtare ku firmat më brand të kohës do të zhvillojnë aktivitetet e tyre të dedikuara, deri tek hapësirat e tjera që do të ofrojnë një numër të madh aktivitetesh sportive dhe Social Kulturore të cilat parashikohet të mbulojnë çdo kërkesë të turistëve të akomoduar pranë këtij lokaliteti turistik.

Vëmëndje e veçantë do i kushtohet pyllit të pishave dhe zonës së plazhit me duna të cilat nuk do të prishen apo tjetërsohen por do të përshtaten me zhvillimin e ri dhe do të bëhen pjesë e integruar, duke u kthyer kështu në një vlerë të shtuar për zonën dhe turizmin në përgjithësi duke e vlerësuar dhe nxjerrë në pah Spillenë në krahasim me zonat e ngjashme fqinje.

.

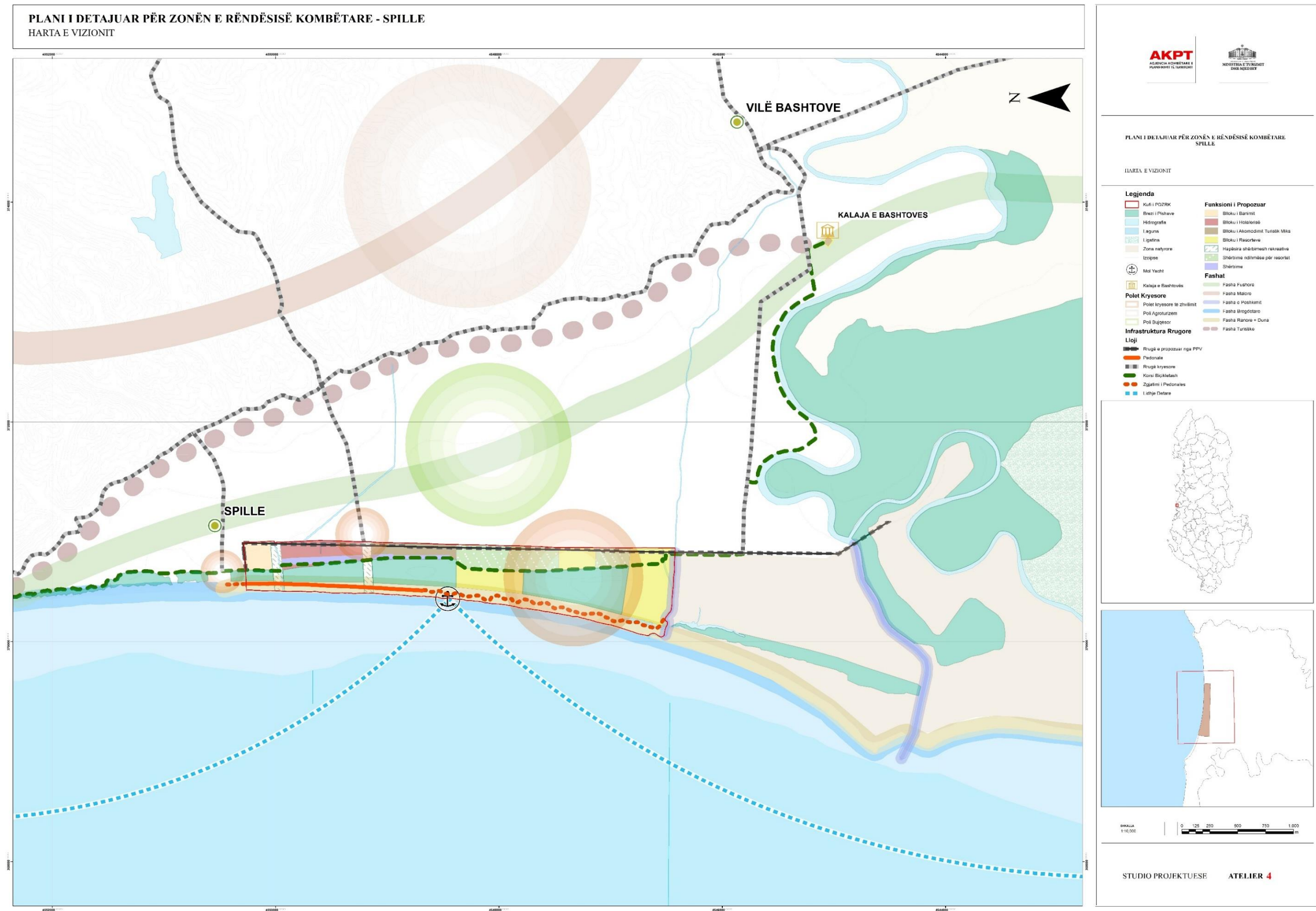
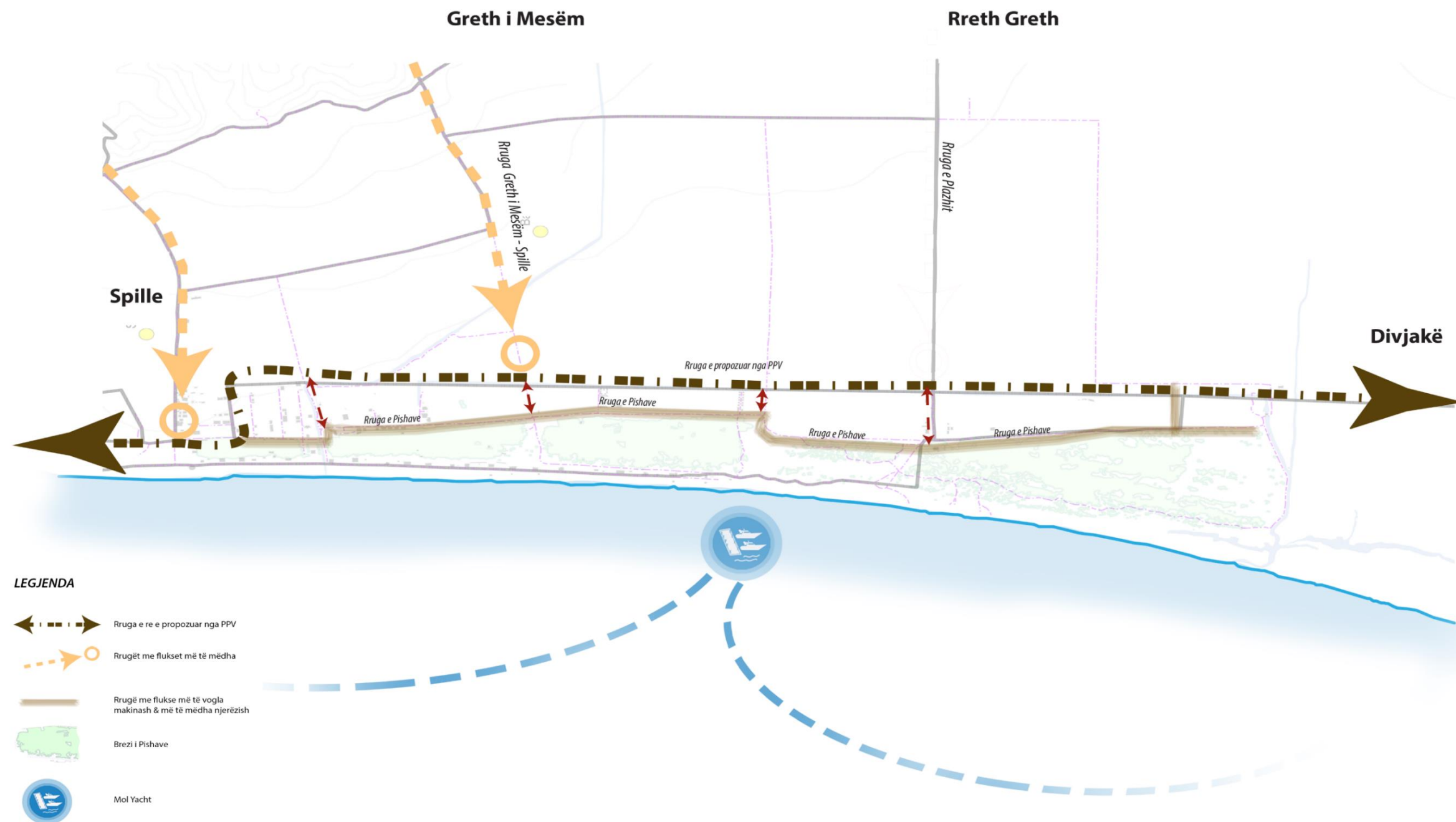

Figura 1. Harta e vizionit

Objektivat e Zhvillimit të Zonës

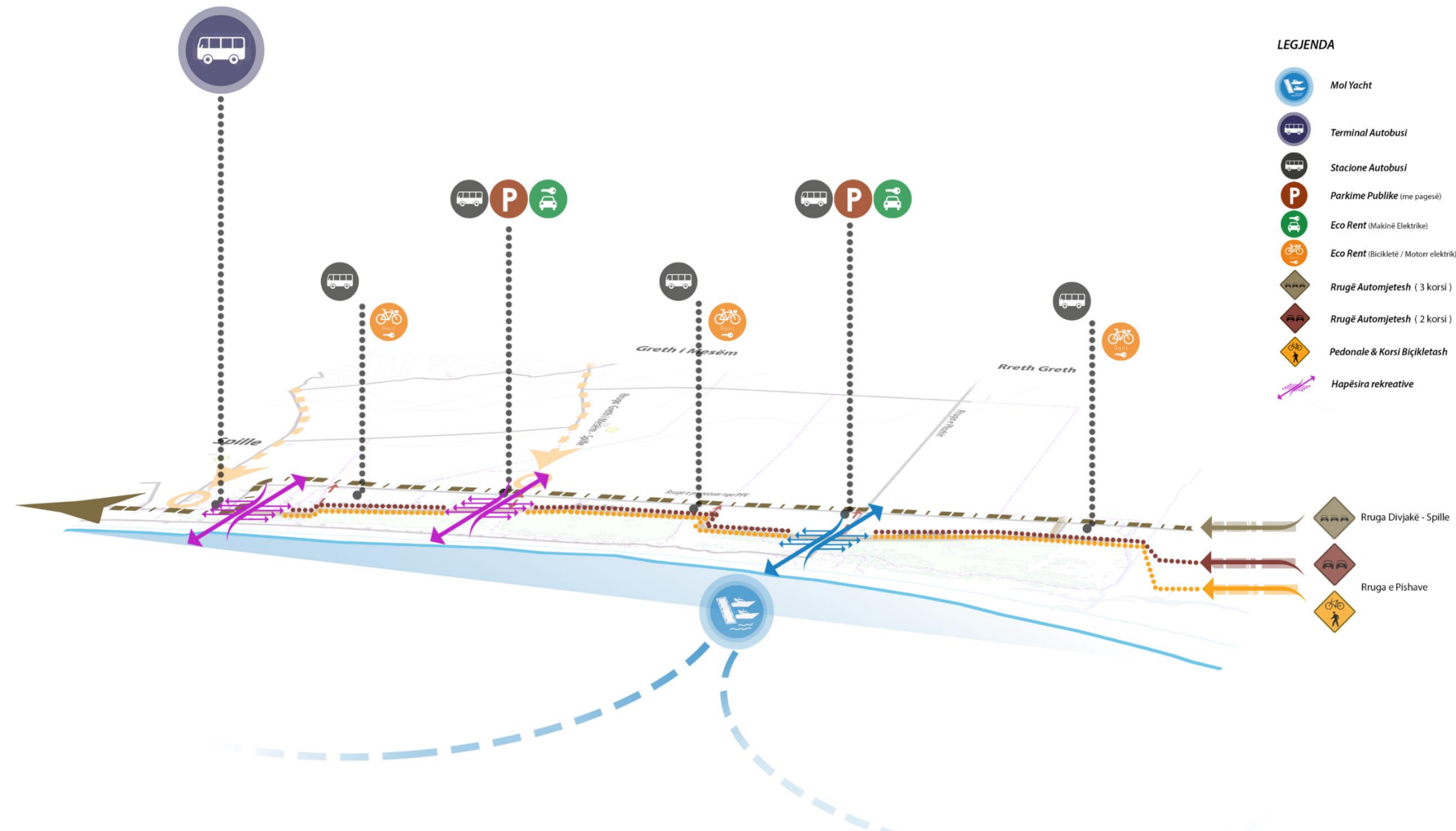
Akresi në zonë

Spilleja, si pasojë e shtrirjes gjeografike dhe zhvillimeve të fundit urbane ka një akses mjaft të mirë në rajon. Akset kryesore hyrëse për në zonën e studimit janë rruga Luz-Kryevindh-Rreth Greth dhe rruga Gosë-Bashtovë. Këto rrugë do të mbledhen në aksin e ri rrugor Spille-Shkumbin-Divjakë, bazuar në rekomandimet e PPV-së dhe propozuar të zhvillohet pranë kanalit kullues. Ky aks do të mbledhë flukset e mëdha levizëse në zonë, duke krijuar një lokalitet turisti-k me trafik të kufizuar.

Dy akset ekzistuese lidhëse do të sjellin në zonë dhe flukset e pritshëm nga aksi peizazhistik bregderar që kalon në rrëzë të kodrave lindore të zonës duke e lidhur me Plazhin e Gjeneralit dhe Karpenin në very dhe Plazhin e Divjakës dhe Parkun Kombëtar "Divjakë Karavasta" në jug. Një tjetër mënyrë aksesimi për zonën është nëpërmjet Molit të ri të Yacht-eve dhe varkave i cili do të shërbejë për ankorimin e këtyre të fundit si dhe një pikë aksesimi nga deti për zonën në studim.

Mobiliteti i zonës

Spilleja me përmirësimin e aksesit pritet që të jetë subjekt i një kërkesë në rritje si për pushues ditorë ashtu dhe për turistë. Kjo kërkesë në rritje duhet të akomodohet në struktura turistike por në të njëjtën kohë duhet të mbështetet në një mobilitet të mirë strukturuar. Rruga e re do të shërbejë si një aks me fluks të madh automjesh të cilat vijnë nga fshatrat dhe nga qytetet përreth përfshirë këtu dhe kryeqytetin i cili pritet të sjellë dhe numrin më të madh të njerëzve. Përgjatë këtij aksi do të ketë disa stacione për autobusët e linjës së re turistike të propozuar ku turistët apo vendasit pasi të zbrisin mund të zgjedhin të marrin biçikleta apo makina elektrike me qera ose të ecin duke kaluar në rrugëen e Pishave. Aksi do të ketë dhe parkime publike

për pushuesit ditorë duke kufizuar dhe ndaluar kalimin e mjeteve në rrë. Rruga e pishave do tranfromohet në një bulevard urban me një sërë shërbimesh dhe një shëtitore e pajisur dhe me korsi biçiklete. Bulevardi i pishave do të jetë boshti kryesor i lëvizjeve në zonë. Përgjatë këtij aksi do të krijohen sheshe dhe lulishte, të cilat në pjesën më të dendur do të zgjerohen drejt detit duke u lidhur dhe me shëtitoren bregdetare. Ku bosht do të jetë i pajisur dhe me ndriçim publik duke rritur përdorimi ne zonës dhe gjatë orëve të natës, factor i rëndësishëm për zhvillimin e bizneseve.

Mjedis

Ruajtja e Brezit të Pishave

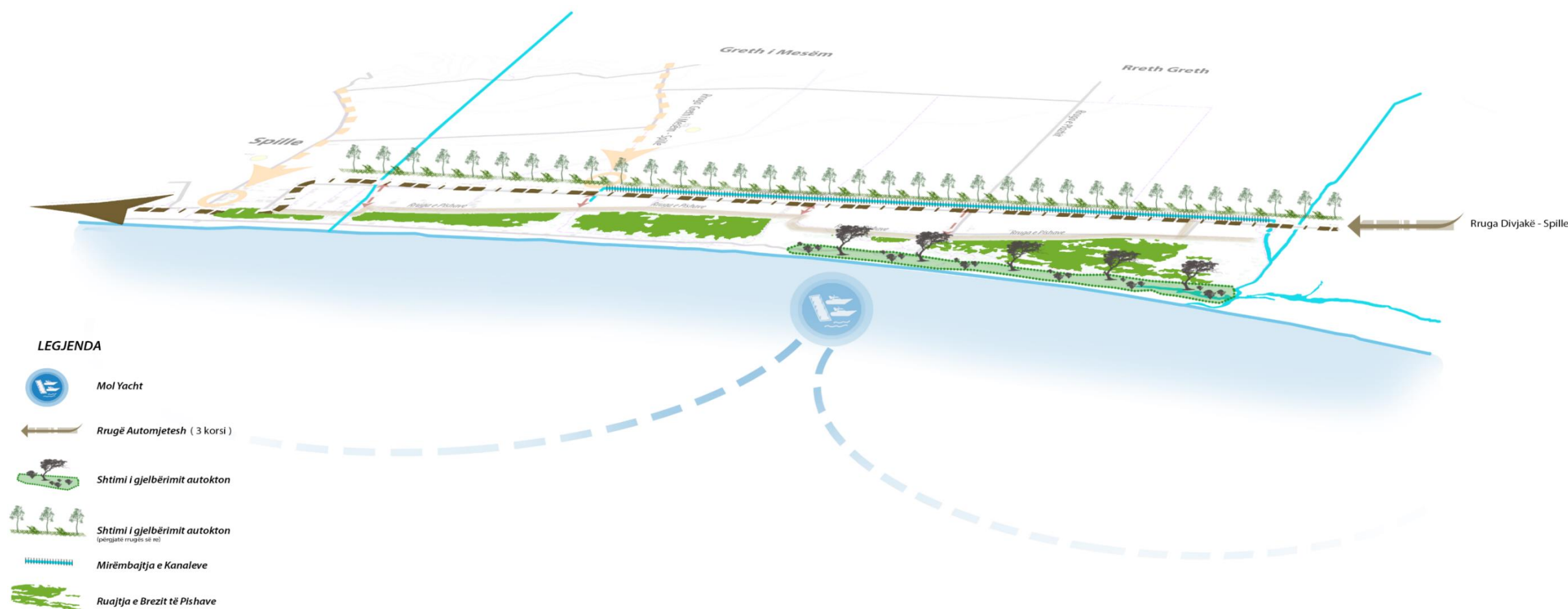
Mirëmbajtja e Kanaleve

Shtimi i gjelbërimit përgjatë rrugëve

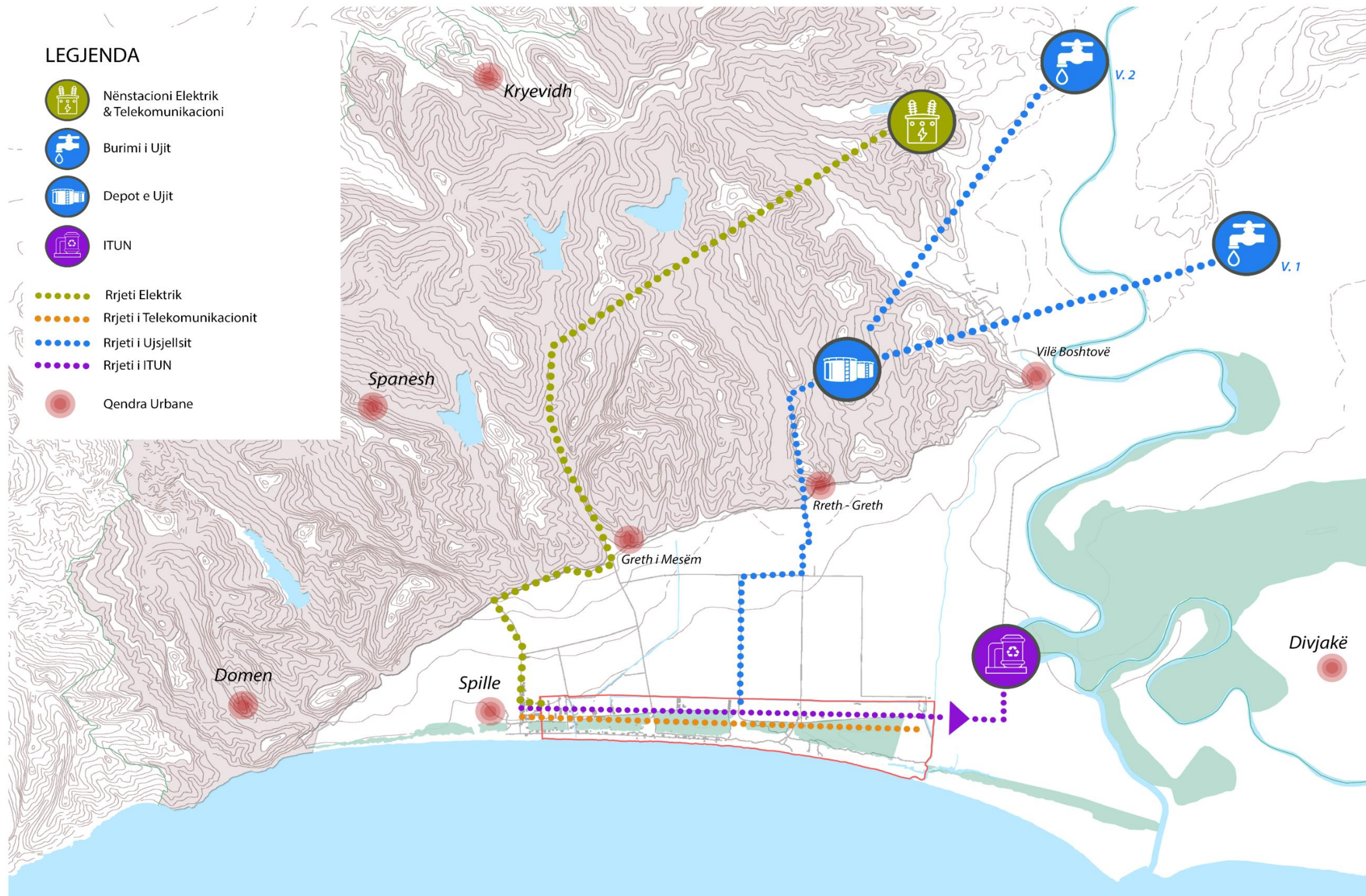
Shtimi i gjelbërimit autoktonë

Përsa i përket mjedisit, zona do synojë që të ruajë vlerat e saj natyror: brezi halor i pishave të Spillesë dhe dunat ranore përgjatë plazhit duke i ndërthurur këto me aktivitete dhe shërbime të ndryshme turistike, por pa dëmtuar vlerat natyrore. Në zonat me mungesë të gjelbërimit synohet të shtohet gjelbërimi autokton, Përgjatë rrugëve të reja dhe atyre ekzistuese, në sheshe dhe lulishte do të mbillen pemë të cilat promovojnë

dhe karakterin bujqësor të vetë Spillesë: ulliri, agrumet, pemët bërthamore: kumbulla, pjeshka etj. Kanalet në zonë do të kthehen në breza blu e të gjelbër duke ftuar turistin në brendësi të zonës drejt rezervuarëve kodrinore ku do të zbulojë produktet autoktone dhe mikpritjen e zonës.

Shërbimet infrastrukturore

Krahas ndërtimit të rrjetit rrugor në zonë do të ndërtohen rishtazi dhe rrjetet e shërbimet e tjera infrastrukturore. Do të realizohet rrjeti KUZ dhe ITUN sipas projektit të financuar nga Qeveria Shqiptare; Rrjeti i largimit të ujrave të bardha, duke përdorur kanalin tretësor ekzistues; Rrjeti i furnizimit me energji elektrike që do të vendoset nëntokë duke ofruar kapacitetin dhe qëndrueshmërinë e nevojshme; Furnizimi me ujë

kryhet duke rigjeneruar dhe plotësuar kapacitetet e depos ekzistuese dhe duke ndërtuar rishtazi të gjithë rrjetin. Në zoën do të kryhen investime të shtrimit të fibrës optike dhe të rrjetit të telekomunikacionit. Investim i rëndësishëm do të jetë dhe ndriçimi publik i të gjithë zonës.

Zhvillimi i Turizmit

Blloku Rezidencial i Banimit

Blloku i Hotelerisë

Blloku i Strukturave Miks të Akomodimit Turistik

Resorte Turistike

Aktivitetet Turistike

- Zona Tregëtare Turistike
- Itinerare Këmbësore, Shëtitje, Vrap
- Itinerare Bicikletash, Shëtitje, Shtigje
- Shëtitje me Varka & Yacht Bar
- Plazhe Publike & Private
- Pishina të hapura dhe të mbyllura
- Aktivitetet Sportive në plazh
- Wind Surfing (Lundrim me erë)
- Snorkeling (Zhytje në det)
- Parasailing (Lundrim me Parashutë)
- Waterski (Ski në ujë)
- Kite Surfing (Lundrim në erë)

Zhvillimi turistik i zonës, dikton nevojën e rritjes dhe strukturimit të ofertës akomoduese në zonë. Strukturat sot të orientuara në një turizëm familjar do të përfshihen në zhvillimin e ardhshëm duke u bërë pjesë e strukturimit dhe rigjenerimit urban dhe arkitektonik. Gama e ofertës turistike në zonë do të pasurohet me struktura të reja hoteliere të kategorisë të mesme dhe të lartë, cilat do të ndërthuren në territor me struktura

shërbimesh tregtare dhe gastronomike duke rritur aktivitetin ekonomik në Spille. Pjesa jugore e zonës me vlera natyrore dhe peizhazhistike më të larta, sot e pa prekur nga zhvillimi do t'i dedikohet zhvillimit të turizmit elitare -resorte të kompletuara me të gjitha shërbimet mbështetëse: aktivitetet sportive dhe rekreative si dhe shërbime të dedikuara tregtare.

1.PLANI I PËRDORIMIT TË TOKËS

1.1.Ndryshimet demografike dhe kapaciteti turistik

Kapaciteti mbajtës i plazhit.

Nisur nga sipërfaqja e plazhit mund të përafrohet numri i vizitorëve që mund të frekuentojnë njëkohësisht zonën (ku përfshihen natyra të ndryshëm peshuesish, turist që do të kalojnë të paktën një natë në zone dhe pushues ditor). Për të përcaktuar këtë numër peshuesish, vlerësimi do bazohet në normë ndërkombëtare të shfrytëzimit të plazhit, ku parashikohen :

- 10m² për pushues për një shfrytëzim maksimal të hapësirës së plazhit
- 20m² për pushues për një shfrytëzim pothuajse maksimal të hapësirës së plazhit
- 30m² për pushues për një shfrytëzim mesatar të hapësirës së plazhit
- 40m² për pushues për një shfrytëzim pothuajse minimal të hapësirës së plazhit
- 50m² për pushues për një shfrytëzim minimal të hapësirës së plazhit

Bazuar në këto norma dhe në sipërfaqen e plazhit, vlerësohen gama e kapaciteteve mbajtës nga një shfrytëzim maksimal në një shfrytëzim minimal. Por kjo gamë peshuesish nuk marrë në konsideratë natyrën e vizitorëve, nevojat e tyre për shërbime dhe akomodim, infrastrukturat dhe ndikimin e tyre mjedisor.

Turistëve që frekuentojnë zonën.

Me qëllim përcaktimin e kapacitetit turistik mbajtës të territorit është e nevojshme të përcaktohet dhe natyra e pushuesve, thënë ndryshe është e nevojshme të identifikohet numri i pushuesve që kalojnë të paktën një natë në zonë dhe numri i pushuesve ditor. Natyra e pushuesve është një ndër elementët kryesor të vlerësimit të kapacitetit turistik mbajtës, për shkak se pushuesit ditor kanë nevojë për shërbime që nuk kanë një ndikim të gjerë në territor ndërsa turistët shfaqin një gamë të gjerë nevojash si nga pikëpamja e akomodimit por dhe nga pikëpamja e shërbimeve dhe infrastrukturës.

Vizitorët ditor, janë kryesisht banorë të zonës dhe qyteteve në përafërsi me vijën bregdetare që vijnë për të shpenzuar disa orë në bregdet, qoftë për aktivitetet e detit dhe rërës por dhe për bar/restorantet. Flukset e pushuesve ditorë janë tepër variabël, ku gjatë ditëve të punës frekuentimi i vijës bregdetare është pothuajse i papërfillshëm, ndërsa gjatë periudhës së fund javës mund të arrij një frekuentim të lartë. Me zhvillimin e destinacionit turistik proporcionet vizitorëve ditor kanë tendencë të ulen në favor të proporcionit të turistëve, për shkak se një destinacion turistik i maturuar, ka tendencë të mbaj sa më gjatë në territorin e sajë vizitorët qofshin ato dhe nga zonë relativisht të afërta (fenomene që vërehet dhe në vijat bregdetare e destinacioneve të mirënjohura ndërkombëtare ku frekuentimi i vizitorëve ditor është relativisht i ulët ose i papërfillshëm krahasuar me frekuentimin e turistëve).

Në mungesë të të dhënave të detajuara të natyrës së vizitorëve që frekuentojnë plazhin, të projeksioneve, tendencat aktuale dhe në mungesë të të dhënave historike të proporcioneve të vizitorëve ditor dhe turistëve, do të merret në konsideratë vlerat kombëtare të natyrës së vizitorëve që frekuentojnë Shqipërinë, ku 80% e vizitorëve janë turistë që kalojnë të paktën një natë në zonë dhe 20% prej tyre janë vizitor ditor. Ky proporcion turist-vizitor ditor (përkatesisht 80%-20%), jo vetëm që pasqyron karakteristikat kombëtare, por është gjithashtu i ngjashëm me vijat bregdetare në përafërsi të poleve urbane mesdhetare dhe i përafrohet proporcionalisht nevojave që ka një turist në territor dhe nevojave që ka një vizitor ditor.

Falë këtij proporcioni turist-vizitor ditor dhe shfrytëzimit të plazhit, bëhet e mundur vlerësimi i numrit maksimal të turistëve që qëndrojnë të paktën një natë në territor sipas shfrytëzimit të plazhit. Për t'ju përgjigjur nevojave të turistëve është e nevojshme të ndërmerren disa investime infrastrukturore, strukturore dhe mjedisore të cilat bëjnë të mundur shfrytëzimin e vijës bregdetare.

Vlerësimi i nevojave për investim dhe ndërhyrje në funksion të numrit të turistëve.

Nisur nga fakti se burimet janë të shërueshme, që investimet e nevojshme lidhen ngushtë me kapacitetin e territorit dhe numri ne turistëve që do të frekuentojnë zonën, është e nevojshme që të vlerësohen nevojat e ndryshme për investim në funksion të numrit të turistëve.

Për të bërë një vlerësim optimal të kapaciteti turistik mbajtës janë marrë në konsideratë investimet e nevojshme në rrjetin e ujësjellës kanalizime, rrjetin elektrik, transportin, industrisë së turizmit dhe investimet në mbrojtjen e mjedisit. Këto investime varen krejtësisht nga numri i turistëve që do të frekuentojnë zonën, ku në disa raste vlera e investimit është tepër e lartë për shkak të mungesës së resurseve dhe infrastrukturës dhe në disa raste investimet shfaqin një kosto për turist relativisht të ulët. Në këtë kontekst dhe besuar në nevojat e ndryshme për investim, janë vlerësuar kostot për pushues me një notë nga 1 në 3:

- ku 1 përfaqëson një kosto relativisht të ulët investimi për pushues;
- ku 2 përfaqëson një kosto relativisht mesatar investimi për pushues;
- ku 3 përfaqëson një kosto ta lartë investimi për pushues;

Nga vlerësimet e nevojave për investim në rrjetin e ujësjellës kanalizime, rrjetin elektrik, transportin, industrisë së turizmit dhe investimet në mbrojtjen e mjedisit, mund të dalim në një notë mesatare të përgjithshme e cila pasqyron ndikimin financiar të shfrytëzimeve të ndryshme të vijës bregdetare.

Falë shfrytëzimit turistik të vijës bregdetare dhe vlerësimit të nevojave për investim, mund të përafrojmë numrin optimal të turistëve. Bazuar në ekuilibrin mes shfrytëzimit të plazhit, kapacitetit shfrytëzues dhe nevojës për investim rezulton se kapaciteti optimal turistik për zonën e Spillesë është rreth 12000 turistë.

Tabela

Zona			Spille	Komente Shpjeguese
Sipërfaqe e zonës		ha	162	Të dhëna zyrtare dhe rezultate të hulumtimit
Sipërfaqe plazhi		m2	450,000	
Numri i pushuesve të shfrytëzimi të plazhit	Shfrytëzim maksimal	10m2/pushues	45,000	Normë ndërkombëtare të shfrytëzimit të plazhit.
	Shfrytëzim pothuajse maksimal	20m2/pushues	22,500	
	Shfrytëzim mesatar	30m2/pushues	15,000	
	Shfrytëzim pothuajse minimal	40m2/pushues	11,250	
	Shfrytëzim minimal	50m2/pushues	9,000	

Pjesa e turistëve mbi numrin total të vizitorëve			80%	Proporcion turist-vizitor ditor kombëtar është 80%-20%. Ky proporcion jo vetëm që pasqyron karakteristikat kombëtare, por është gjithashtu i ngjashëm me vijat bregdetare në përafërsi të poleve urbane mesdhetare dhe i përafrohet proporcionalisht nevojave që ka një turist në territor dhe nevojave që ka një vizitor ditor.
Numri i turistëve	Shfrytëzim maksimal	Turist/shtretër	36,000	Vlerat maksimale të turistëve në funksion të shfrytëzimit të plazhit.
	Shfrytëzim pothuajse maksimal	Turist/shtretër	18,000	
	Shfrytëzim mesatar	Turist/shtretër	12,000	
	Shfrytëzim pothuajse minimal	Turist/shtretër	9,000	
	Shfrytëzim minimal	Turist/shtretër	7,200	
Vlerësimi i nevojave për investim	Vlerësimi I ndërhryjes në trajtimin dhe rrjetin e ujërave të zeza	Shfrytëzim maksimal	2	Vlerësimi i nevojave për investim në rrjetin e ujësjellës kanalizime, rrjetin elektrik, transportin, industrisë së turizmit dhe investimet në mbrojtjen e mjedisit.
		Shfrytëzim mesatar	2	
		Shfrytëzim minimal	3	
	Vlerësimi i ndërhryjes në ujësjellës	Shfrytëzim maksimal	2	Këto investime ndërlidhen ngushtë me numri i turistëve që do të frekuentojnë zonën dhe vlera e nevojshme për investimit, që limitohet nga mungesa e resurseve dhe infrastrukturës.
		Shfrytëzim mesatar	2	
		Shfrytëzim minimal	3	
	Vlerësimi mesatar		2.3	Në këtë kontekst, bazuar në një vlerësim të mundësive dhe të kostos së nevojshme për të përballuar numrin e turistëve, është dhënë një notë nga 1 në 3, shfrytëzimit turistik të zonës.
	Vlerësimi I ndërhryjes në sistemin elektrik	Shfrytëzim maksimal	2	
		Shfrytëzim mesatar	2	
		Shfrytëzim minimal	3	
	Vlerësimi mesatar		2.3	
	Vlerësimi I ndërhryjes transporti	Shfrytëzim maksimal	1	

		Shfrytëzim mesatar	2	
		Shfrytëzim minimal	2	
	Vlerësimi mesatar		1.7	
	Vlerësimi I ndërhyrjeve në fushën turizmit	Shfrytëzim maksimal	2	
		Shfrytëzim mesatar	2	
		Shfrytëzim minimal	3	
	Vlerësimi mesatar		2.3	
	Vlerësimi I ndërhyrjeve në fushën e mjedisit	Shfrytëzim maksimal	2	
		Shfrytëzim mesatar	2	
		Shfrytëzim minimal	3	
	Vlerësimi mesatar		2.3	
Mesatare e vlerësimit total			2.2	Bazuar në notën mesatare që pasqyron ndikimin financiar të shfrytëzimeve të ndryshme të vijës bregdetare, bëhet e mundur vlerësimi i një kapaciteti optimal, mbi të cilin kostot e investimeve për turist do të ishte tepër i larta dhe nën të cilin investimet nuk do të përfitonin nga ekonomia e shkallës.
Numri mesatar i turistëve			12,056.0	
Kapaciteti optimal i turistëve për zonë.			12,000	

Figura 6. Shpërndrja e propozuar dhe kapacitetit turistik

1.2.Përdorimi i Detajuar i Tokës

Sistemet, kategoritë, nënkategoritë dhe funksionet e tokës

Për qëllime planifikimi, bazuar në legjislacion në fuqi territori ndahet në sisteme territoriale. Në territorin e Spillesë gjenden të 5 sisteme territoriale.

Sistemi urban

Sistemi urban zë një sipërfaqe prej 981929 m² të zonës në studim. Krijimi i zonës urbane fillimisht ka nisur në fshatin e Spillesë dhe më është shtrirë përgjatë bregut të detit, i nxitur nga zhvillimi i sektorit të turizmit. Nga kërkesa e lartë për struktura akomoduese mjaft banesa janë transformuar në bujtina apo dhënie dhomash me qera.

Sistemi natyror

Zona në studim ka një sipërfaqe prej 1115853 m² që i përket sistemit natyror. Ky sistem ka një shtrirje në të gjithë zonën. Përfaqësues i këtij sistemi është brezi i pishave të Spillesë. Potencial natyror në zonë përbëjnë dhe dunat të cilat janë një aset mjaft i vyer për ekosistemin e fushës së Rreth-Grethit.

Sistemi ujq

Sistemi ujq përbëhet nga Deti Adriatik dhe sistemi i përrenjve. Në zonën në studim kalon vetëm Përroi i Sharrdushkut me një sipërfaqe prej 3845 m². Ky përrua tashmë është bërë pjesë e infrastrukturës bujqësore. Kanalet kryesore kulluese, krahas rolit paresor në funksion të bujqësisë janë mjaft të rëndësishëm për habitatet dhe ekosistemet pranë tyre, ndaj mirëmbajtja e tyre është një nevojë e menjëhershme.

Sistemi infrastrukturor

Sistemi infrastrukturor zë një sipërfaqe prej 169403 m². Ky sistem përfshin të gjithë rrjetin rrugor (rrugë dhe sheshe) të zonës, si dhe rrjetet inxhinjrike nëntokësore apo ajrore dhe strukturat e shërbimit të këtyre rrjeteve. Përsa i përket rrjetit rrugor në territorin në studim momentalisht peshë zë aksi interurban dytësor Luz i Vogël- Spille, ndërsa rrugët e tjera janë rrugë lokale. i gjithë territori është i aksesueshëm, por brenda zonës rrugët janë të amortizuara së tepërmi dhe aksesimi është i vështirë.

KODI I SISTEMIT	SISTEMI	SIP(m ²)	KODI	KATEGORIA	SIP(m ²)
U	URBAN	981929	A	BANIM	65113
			S	SHËRBIME	694901
			ZU	ZONA USHTARAKE	
IN	INFRASTRUKTUROR	169403	INT	INFRASTRUKTURË TRANSPORTI	169403
B	BUJQËSOR		B	TOKË BUJQËSORE	
			IB	INFRASTRUKTURË BUJQËSORE	
N	NATYROR	1115853	N	TOKË NATYRORE	1115853
			NAR	NATYRË DHE ARGËTIM	385219
U	UJOR	3845	U	UJËRA	3845

1.3.Konvertimet e sistemeve

Përgjatë viteve në territorin e Spillesë, kanë ndodhur ndryshime, të cilat kanë ndikuar në gjendjen ekzistuese të tokës. Bazuar nga vizitat në terren, si dhe materialet e grumbulluara dhe studiara gjatë hartimit të planit të zhvillimit turistik, është bërë e mundur të kuptohen ndërhyrjet e konsideruara prioritare për zonën.

Në bazë të strategjisë dhe zhvillimit të ardhshëm në territorin e Spillesë do të akomodohen rreth 12000 pushues. Për të bërë akomodimin dhe mbulimin me shërbime duhet të ndërtohen struktura të cilat do të ndikojnë jo vetëm në përmirësimin e jetës urbane të banorëve por do i përgjigjen dhe kërkesave të turizmit në nivel kombëtar e rajonal. Bazuar në karakterin natyror dhe bujqësor të zonës, konvertimi në sistem urban dhe infrastrukturor është i pashmangshëm.

Ndërhyrjet prioritare të sygjera janë marrë në konsideratë dhe më poshtë janë pasqyruar nevojat për konvertime sistemi.

Konvertim nga Sistem bujqësor në Infrastrukturor

1. Ndërtimi i rrugës Spille-Divjake (përfshirë urën).
2. Ndërtimi i bulevardit të pishave

Konvertim nga Sistem Bujqësor në Sistem Urban

1. Ndërtimi i strukturave Hoteliere
2. Ndërtimi i strukturave të akomodimit turistike mikse
3. Ndërtimi i një zone me aktivitete sportive

Konvertim nga Sistem natyror në sistem Urban

1. Ndërtimi i resorteve 4-5 yje sipas standardeve kombëtare e ndërkombëtare

Zona e Spillesë e ndarë në 3 fasha: Fasha Ranore dhe Bregdetare, Fasha e Pishave dhe Fasha e Ndërtimit. Konvertimi i sistemeve ndodh vetëm në fashën e dytë dhe të tretë, kurse fasha Ranore dhe Bregdetare ruan tipologjinë e saj, duke vënë në dukje, ruajtjen e dunave si një nga objektivat kryesorë. Fasha e Pishave që përfshin ndërtimin e resorteve 4-5 yje, sipas standardeve kombëtare e ndërkombëtare. Konvertimi nga sistem natyror në sistem urban, ndodh në dy skajet e fashës së Pishave, ku hapësira boshë është e mjaftueshme pa prekur dhe dëmtuar brezin e pishave.

Figure 1 Harta e Konvertimeve te Tokes

1.4.Njësitë dhe nënnjësitë territoriale

Shpjegim i njësive me vete

1.4.1. Njësia 1,2,3,4,5,6

Këto njësi përbëhen nga nënnjësi 1/1; 2/1; 3/1; 4/1; 5/1 dhe 6/1 në pjesën më të dendur të banimit ekzistues në Spille. I përkasin Sistemit Urban dhe karakterizohen nga ndërtime me funksion banimi ku dominon karakteri i ndërtimit të strukturave të tipit vilë individuale apo i strukturave kolektive të banimit .Në këto nënnjësi aplikohet Konservimi , Urbanizimi dhe Dendësimi. Në këto nënnjësi, përdorimi dhe zënia e territorit, lejohe vetëm për zhvillime me parametra të lartë dhe në përputhje me rregullat e zonave të banimit. Në keto zona janë të lejueshme ndërtimet e reja dhe rehabilitimet, ku përfshihen shtesat dhe zgjerimet në objektet ekzistuese duke respektuar standartet dhe distancat e lejuara të ndërtimit. Zhvillimi do të paraprihet nga skema shpërndarjeje të objekteve. Lartësia maksimale e propozuar është deri në 2-5 kate.

1.4.2. Njësia 38

Këto nënnjësi i përkasin Sistemit Urban dhe janë një hapësirë e cila do të përfshijnë struktura banimi me lartësi 2-5 kate dhe struktura shërbimi përkatësisht për nënnjësinë 38/3 si dhe dyqane apo shërbime tregëtare (markete, dyqane/profesionet e lira etj) për nënnjësitë 38/1 dhe 38/2.

1.4.3. Njësia 7

Kjo njësi i përket Sistemit Urban dhe është një territor i cili do të shërbejë si parkim në funksion të njësive 7/1; 7/2; 7/3; 7/4; 7/5; dhe 7/6. Në këtë njësi aplikohet Urbanizimi dhe Rizhvillimi.

Këto nënnjësi i përkasin Sistemit Urban dhe janë një territor i cili duhet të akomodojë një fluks turistik duke i akomoduar në strukturat e saj duke u ofruar atyre shërbime të ndryshme të tipit bar, restorant , internet ëfi. Në këto njësi duhen të ndërtohen, kënde lojrash për fëmijë, hapësira sportive, lulishte me kënde të qeta për relaks, të vendosura në distancën e lejuar nga kanali i ujit. Në këto nënnjësi aplikohet Rigjenerimi (Krijimi).

1.4.4. Njësia 4

Kjo njësi i përket Sistemit Urban dhe është një territor i cili do të shërbejë si parkim në funksion të njësive 41/2; 41/3; 41/4 dhe 41/5. Kjo nënnjësi do të përfshijë dhe një stacion autobusi kryesisht për linjën turistike të transportit.Në këtë njësi aplikohet Urbanizimi dhe Rizhvillimi.

1.4.5. Njësia 41 dhe 48

Këto njësi përfshijnë nënnjësitë 43/1 dhe 46/1 dhe i përkasin Sistemit Urban.Janë territore të cilat do të kenë struktura në funksion të zhvillimit të turizmit kryesisht bar dhe restorant duke ofruar njëkohësisht dhe shërbime interneti ëfi të vendosura në zonë duke respektuar rregullat dhe distancat e standarteve të projektimit.Në këtë nënnjësi aplikohet Urbanizimi dhe Rigjenerimi (Krijimi).

1.4.6. Njësia 47

Kjo njësi i përket Sistemit Natyror. Është një fashë e cila kufizohet nga kanali i kullimit dhe brezi i pyllit të pishave e cila duhet të mbushet me po të njëjtin lloj gjelbërimit autokton. E drejta e zhvillimit i përket Bashkisë Rogozhinë.

1.4.7. Njësia 43 dhe 46

Këto njësi përfshijnë nënnjësi 43/1 dhe 46/1 dhe i përkasin Sistemit Urban dhe përfshin fashën e strukturave sezonale të përkohëshme përgjatë plazhit me funksione si bar apo restorant. Strukturat duhet të ndërtohen duke respektuar rregulloren për sa i përket distancave nga njëra strukturë tek tjetra ,përdorimi i strukturave me materiale druri dhe/ose metali si dhe në një lartësi jo më të madhe se 7 m (4+3). Në këtë njësi aplikohet Konservimi dhe Rigjenerim.

1.4.8. Njësia 8,9,10,11,12

Këto njësi përfshijnë 10 nënnjësi: 10/1; 10/2; 8/2; 9/1; 11/1; 11/4; 11/3; 11/5; 12/4 dhe 12/3. Këto nënnjësi i përkasin Sistemit Urban dhe janë territore urbane të fshatit Spille të cilat do të akomodojnë turistë në strukturat e tyre. Janë territore të lira përgjatë akseve kryesore të zhvillimit të zonës. Në këto njësi promovohet miksiteti i shërbimeve Hotele me bar restorante. Hotelet do të ofrojnë një shërbim të cilësisë 3-4 yje. Këto struktura do të jenë në përputhje me standartet e projektimit arkitektonik dhe me rregulloren duke respektuar lartësinë maksimale 5 kate ku katet e shërbimeve jo më shume se 4 m të larta dhe katet e tjera jo më shumë se 3 m distancë nga dyshëmëja në dyshme. Në zonë aplikohet Urbanizmi , Rizhvillimi dhe Dendësim.

Për nënnjësitë 10/3 8/9; 11/2; 42/1 dhe 12/2 i përkasin Sistemit Urban dhe janë territore të cilat do të shërbejnë si hapësira të gjelbërta të përbashkëta publike , si zona rekreative të ndryshme, parqe lodrash për fëmijë ,hapësira clodhëse etj në funksion të zonës. Në zonë aplikohet Urbanizmi ,Rigjenerim dhe Rizhvillimi.

1.4.9. Njësia 13,14,17,18,

Kjo njesi përfshijnë nënnjësitë 13/3; 13/4; 13/5; 13/6; 13/1; 13/8 dhe 13/7 dhe i përkasin Sistemit Urban. Ky territor sot i lirë do shtriht përgjatë bulevardit të pishave të Spillesë i cili do të ketë kryesisht një karakter tregëtar ku do të përfshihen shërbime nga më të ndryshmet si qendra biznesi, bare dhe restorante, tregje pakice, ushqimore, dyqane veshjesh, bare nate ,qendra tregëtare, baka , posta etj Përgjatë këtij brëzi do të zhvillohet aktiviteti më i madh ekonomik i zonës turistike në zhvillim. Strukturat e ndërtuara do të kenë

lirshmëri në lartësi nga 1-3 katë me lartësi kati (4+3+3) për të krijuar një siluetë urbane dinamike dhe të ndryshueshme. Në zonë aplikohet Urbanizim , Rishvillim dhe Dendësim.

Për nënjësinë 13/3; 13/4; 13/5; 13/6; 13/1; 13/8 dhe 13/7 i përkasin Sistemit Urban. Në këtë brez pingul me vijën detare do të kemi një sërë strukturash dhe hapësirash rekreative të cilat do të ofrojnë kryesisht shërbime si bare dhe restorante të një ilësië më të lartë duke tërhequr kështu një shtresë më të lartë ekonomike. Zhvillimi i këtij brezi i takon sektorit privat duke u bazuar në direktivat e planit PDZRK dhe rregulloren e tij mbi këto lloj hapësirash rekreative dhe strukturave të shërbimit të shprehura në nenet përkatëse të kësaj rregulloreje. Në këto njësi aplikohet Urbanizimi dhe Rizhvillimi (krijimi).

Për nënjësinë 8/3 dhe 13/2 i përkasin Sistemit Infrastrukturor dhe parashikon krijimin e parkimeve për zonën që do të përdoren nga pushuesit ditorë. Parashikimet për parkimin e nevojshëm janë sipas nenit 53. Në këtë njësi do të ndërtohen dhe parkime për autobuzët turistikë. Në këto njësi aplikohet Urbanizimi.

1.4.10. Njësia 14

Këto njësi përfshijnë 5 nënjësi 14/5; 14/2; 14/4; 14/6 dhe 14/7 dhe i përkasin Sistemit Urban, përfshin një zonë të pa zhvilluar e cila do të përbëhet nga struktura hotelerie dhe resortesh të vogla të një cilësie të lartë. Strukturat e hotelerise do të jenë me 4 ose më shumë yje për të ofruar një cilësi shërbimi elitari hotelier. Në këto njësi aplikohet Urbanizimi, Rizhvillimi dhe Dendësimi.

1.4.11. Njësia 15 dhe 19

Këto njësi i përkasin Sistemit Urban, duke përfshin nënjësitë 15/1; 15/3 dhe 19/1 një zonë të zhvilluar me struktura hotelerie dhe resortesh të vogla të një cilësie mesatare të cilat do të nënshtrohen një rikualifikimi për tu përmirësuar. Kjo hapësirë është e konsoliduar si pasojë e këtyre zhvillimeve të cilat do të përshtaten zhvillimit të zonës në bazë të rregullores dhe standarteve të projektimit arkitektonik duke bërë ndërhyrjet e duhura në strukturat e tyre nga shërbimi e deri tek riorganizimi dhe shpërndarja e shërbimeve që ofrojnë. Në këto nënjësi aplikohet Konservimi dhe Rigjenerimi.

1.4.12. Njësia 16,17,18,19

Kjo nënjësi i përket Sistemit Infrastrukturor dhe përfshin nënjësitë 16/1; 16/3; 16/2; 17/2; 17/1; 18/1; 18/5; 18/6 dhe 19/4. Parashikon krijimin e parkimeve për zonën që do të përdoren nga pushuesit ditorë. Parashikimet për parkimin e nevojshëm janë sipas nenit 53. Në këtë njësi do të ndërtohen dhe parkime për autobuzët turistikë. Në këto njësi aplikohet Urbanizimi

1.4.13. Njësia 18,20,22,24

Kjo nënjësi i përket Sistemit Infrastrukturor dhe përfshijnë nënjësitë 18/7; 18/8; 20/2; 22/3; 24/3 dhe 24/2 duke parashikon krijimin e parkimeve për zonën që do të përdoren nga pushuesit ditorë. Parashikimet për parkimin e nevojshëm janë sipas nenit 53. Në këtë njësi do të ndërtohen dhe parkime për autobuzët turistikë. Në këto njësi aplikohet Urbanizimi

Nënjësitë 14/3; 15/2; 17/3; 18/2; 19/3 dhe 22/2

Këto nënjësi i përkasin Sistemit Urban dhe janë teritorre të cilat do të shërbejnë si hapësira të gjelbërta të përbashkëta publike , si zona rekreative të ndryshme, parqe lodrash për fëmijë ,hapësira clodhëse etj në funksion të zonës dhe mini-resorteve apo hoteleve pranë. Parashikohen në këto nënjësi të ketë paqe të mëdha lodrash të cilat ofrojnë shumë shërbime për fëmijët dhe prindërit e tyre nëpërmjet argëtimit. Në zonë aplikohet Urbanizmi ,Rigjenerim dhe Rizhvillimi.

1.4.14. Njësia 21,23,25,40

Këto njësi i përkasin Sistemit Urban. Janë teritorre të mëdha sot të pa shfrytëzuara të cilat kanë potencial shumë të madh të kthehen në resortë të një cilësie të lartë 4-5 yje dhe të shërbejnë si vende retreati për kompani të ndryshme biznesi si dhe për turizmin elitari. Strukturat e resorteve do të jenë të shpërndara në mënyrë të tillë që këto të fundit të ofrojnë hapësirat e nevojshme për një relaks sa më cilësor si dhe të ndërthurura me një sërë shërbimesh dhe hapësirash të gjelbërta të cilat e dallojnë atë nga resortet e tjera në rajon. Lartësia maksimale e lejuar është 5 kate për nënjësinë 23/1 dhe 4 kate për nënjësitë 21/1; 25/1 dhe 40/1. Në këtë nënjësi aplikohet Urbanizimi.

Nënjësitë 44/1; 46/1 dhe 29/1

Kjo nënjësi i përket Sistemit Natyror, përfshin një zonë ranore të karakterizuar nga duna dhe plazhe ranore. Është një fashë tranzit midis bregut të detit dhe zonës së resorteve, për shkak të dinamikave të detit nuk konsiderohet e përshtatshme për ndërtim, ndërkohë zhvillimi i saj me aktivitete turistike dhe shfrytëzimi me plazhe në funksion të resorteve i ruan karakteristikat e saj natyrore. Në këtë brez lejohen vetëm shtigje të ndërtuar prej druri, sinjalistikë turistike dhe mobilim urban- stole e kosha druri. Ndriçimi do të përqendrohet në shtigjet kryesore që lidhin resortet me plazhin. Në këto nënjësi aplikohet Konservimi.

1.4.15. Njësia 20,22,24

Këto njësi i përkasin Sistemit Urban dhe përbëhen nga nënjësi 20/3; 20/4; 20/1; 22/4; 22/7; 24/1 dhe janë një territor të lirë i cili duhet të akomodojë aktivitetet rekreative dhe sportive të nevojshme për një zonë turistike elitare. Në këto njësi duhen të ndërtohen, kënde lojrash për fëmijë, hapësira sportive, lulishte me kënde të qeta për relaks, etj. Në këto nënjësi aplikohet Rigjenerimi (Krijimi).

1.4.16. Njësia 35,28,27,26,30,31,32,33

Këto njësi i përkasin Sistemit Natyror. Janë zona pyjore të cilat duhen ruajtur të pa prekura. Në nënjësitë 33/1 dhe 32/1 duhet të bëhen mbjellje për të evituar shpyllëzimin dhe shtimin e hapësirave të gjelbërta autoktone. Në nënjësitë 35/1; 28/1; 27/1 dhe 26/1 brezi pyjor ekzistues duhet të përforcohet me mbjellje të tjera për të krijuar një barrierë dhe mbrojtje të tokës nga uji dhe nga erërat e detit Adriatik. Në nënjësitë 30/1 dhe 31/1 parashikohet të shfrytëzohen për aktivitete të ndryshme në funksion të zonës dhe resorteve elitare. Në këto nënjësi aplikohet Konservimi.

1.4.17. Njësia 36 dhe 37

Këto njësi përfshijnë nënjësitë 36/1; 36/2, 37/1 dhe i përkasin Sistemit Ujor në zonën e Spillesë. Janë zona kënetore të karakterizuara nga bimësia ujore Salicornia, e cila është një element karakterizues i lagunës së Vilunit. Dhe kandidat për vendosjen në mbrojtje. Në këto nënnjësi aplikohet Konservimi.

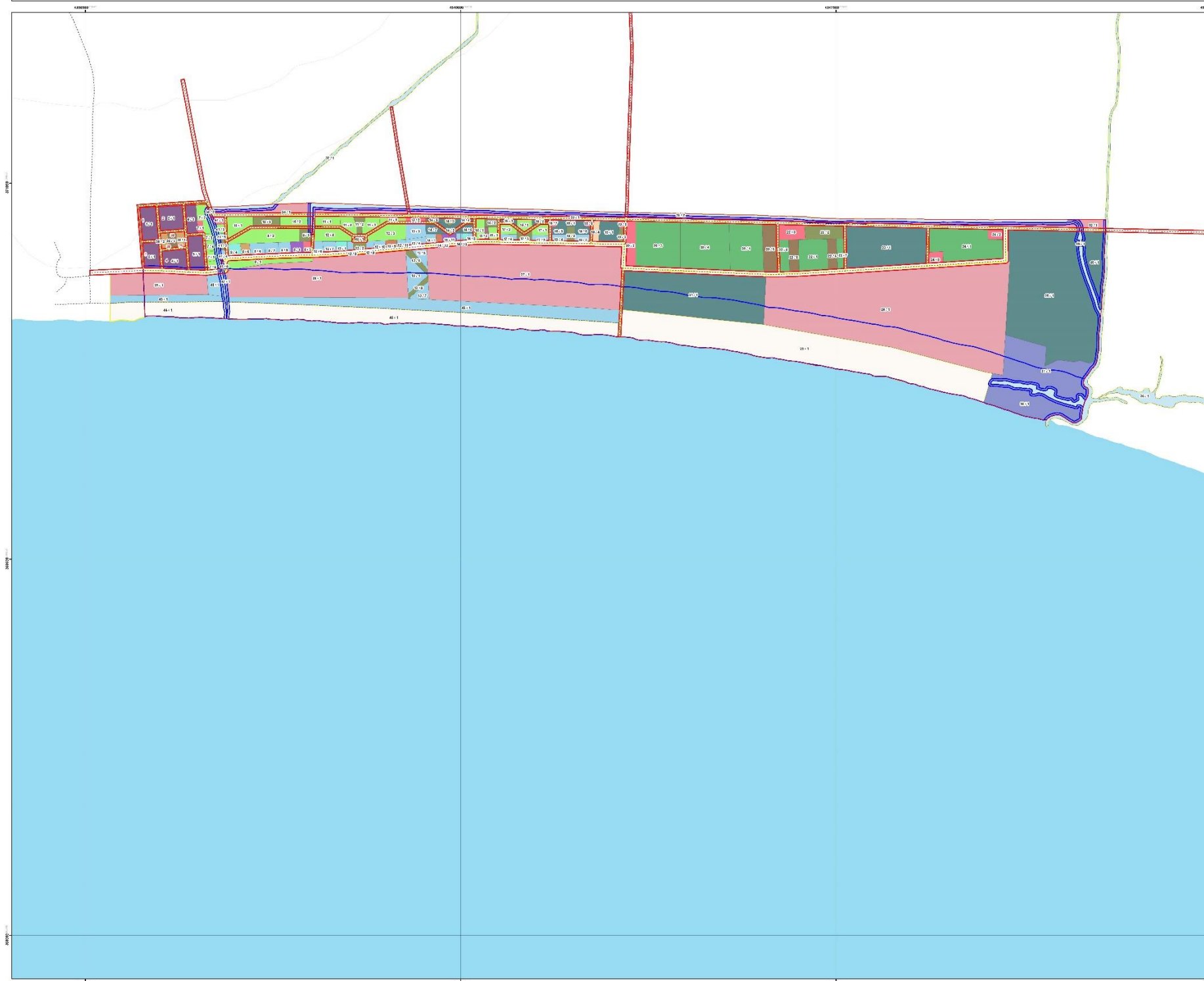

Figure 2 Harta e Njesive dhe Nenjesive

1.5. Tipologjitë e Propozuara Hapësinore

Duke konsideruar tiparet morfologjike të ngjashme, pozicionin gjeografik, infrastrukturën, dhe shpërndarjen e popullsisë Spilleja cilësohet si një vendbanim me shtrirje lineare i cili zhvillohet përgjatë rrugës lokale që lidh Spillenë dhe fshatrat në kodër me rrugën kryesore. Zhvillimet e reja janë kryesisht pikësore por dhe këto ndjekin një zhvillim linear përgjatë bregdetit. Një tipologji e krijuar rishtazi është ajo e shërbimeve gastronomike përgjatë plazhit. Tipologjitë hapësinore të pranishme në zonë janë: Struktura individuale (vila të grupuara) dhe hotele me standarte mesatare. Strukturat e hotelerisë gjithashtu janë një tipologji e cila po zhvillohet shumë në vitet e fundit sidomos pas pyllit të pishave.

Kjo zonë kryesisht ka ndërtime të reja pas vitit 2000, në gjendje të mirë fizike. Më së shumti këto ndërtime janë hotele dhe shtëpi me qera për sezonin e verës ku disa prej tyre përveç qëndrimit ofrojnë dhe bare apo restorante. Strukturat kanë një pamje standarde arkitektonike ku gjendeshin në dy forma, të grupuara (1 deri në 2 kate) ose individuale (hotele 4 kate). Thuajse 90% e tokës është e lirë nga ndërtimet. Zënia e hapësirave të tokës bujqësore është në rritje si dhe zënia e hapësirave të ndryshme për parkim.

Analiza e tipologjinë hapësinore të propozuar

Për ta analizuar territorin e zonës PDZRK në studim janë marrë disa fragmente të saj, nga fshati Spille në kufirin e sipërm të zonës e deri në afërsi të deltës së lumit Shkumbin i gjendur në fund të kufirit të zonës PDZRK. Këto tregojnë në mënyrë skematike tipologjinë hapësinore dhe karakteristikat specifike për çdo fragment. Zona PDZRK e Spillesë karakterizohet nga ana urbane në katër zona kryesore ku **zona e parë** është hapësira e cila ka një integrimi në një sistem unitar menaxhimi i disa banesave ekzistuese tradicionale, të vendosura në zonë me karakter autentik, për të siguruar strehim, qëndrim dhe integrim të pushuesit në stilin e jetesës së komunitetit pritës dhe me zhvillim kryesisht drejt hotelerisë apo dhe vilave të banimit, **zona e dytë** ka një drejtim tërësisht drejt strukturave hoteleriëse sezonale të shërbimeve të cilat shtrihen kryesisht përgjatë plazhit dhe përfundojnë me mbarimin e pedonales ndërsa **zona e tretë** është e dedikuar kryesisht për hotele dhe resorte për akomodim turistik, ku ofrohet akomodim, ushqim, pije, etj., dhe ka një staf të specializuar dhe të kualifikuar, ndërsa **zona e katërt** ka orjentimin e zonës ulitare që i ofron turistëve akomodim, ushqim, pije dhe/ose veprimtari sportive dhe argëtuese nëpërmjet një stafi të specializuar dhe kualifikuar. Një nga aset që do të bashkohet zonës së katërt është këndi më i madh i lojrave "Roller Coaster", ku karakteri do jetë më tepër i orjentuar drejt lojrave të ujit, sepse do jenë pranë zonës ranore dhe pjesa e lojrave ekstreme do jetë përgjatë bulevardit të pishave në zonën e katërt.

Figure 3 Harta e Tipologjive te Propozuara

1.6. Mënyrat e ndërhyrjes në territor

Qëllimi i ndërhyrjes (zhvillimit ose kufizimit të zhvillimit) në zona të caktuara, i cili tregon objektivat që duhet të arrihen nëpërmjet zhvillimit/ndërhyrjes së autorizuar në zonën përkatëse, është kategorizuar në kategoritë e mëposhtme. Ndërhyrja në zonë mund të ketë një ose më shumë nga qëllimet e mëposhtme.

- a) **Rigjenerim/ përtëritje:** procesi i përmirësimit të kushteve ekonomike, fizike, sociale dhe mjedisore të një territori apo ndërtimi.
- b) **Dendësim:** procesi i rritjes së dendësisë së ndërtimit në një territor të caktuar.
- c) **Konsolidim:** procesi i zhvillimit të territorit, i cili ka për qëllim përmirësimin dhe forcimin e infrastrukturës e të strukturës urbane ekzistuese, duke nxitur ndërtimin brenda zonave të urbanizuara.
- d) **Urbanizimi:** procesi i ndërhyrjes në territor nëpërmjet zhvillimeve të reja, i cili sjell ndryshime të strukturës së popullsisë dhe territorit, në funksion të rritjes së sistemit urban.
- e) **Rizhvillim:** procesi i zhvillimit dhe i rindërtimit të një territori, i cili është i ndërtuar, por i degraduar dhe kryesisht me mungesa të funksioneve kryesore.
- f) **Konservim:** procesi i ruajtjes dhe i mbrojtjes së një territori ose ndërtimi të caktuar në formën e tij ekzistuese/aktuale.
- g) **Rezervimi:** Në territoret e parashikuara për zhvillime të akteve të rëndësishme të infrastrukturës rrugore e inxhinierike, në territoret e dedikuara për ndërtimin e impianteve në shërbim të rrjeteve inxhinierike apo për infrastrukturë sociale dhe shoqërore parashikohet rezervimi i territorit në funksion të infrastrukturës publike. Në këto territore po të jetë e nevojshme do të bëhet vlerësimi dhe rialokimi i strukturave/banorëve ekzistues.
- h) **Krijim:** kjo ndërhyrje synohet në Sistemet Natyrore dhe Bujqësore, ku nga toka pa ndërtime synohet krijimi i zonave për zhvillimin e Ekonomive bujqësore (EB).

Përcaktimi i ndërhyrjeve në territor në përputhje me tipologjinë hapësinore ekzistuese ose të propozuar

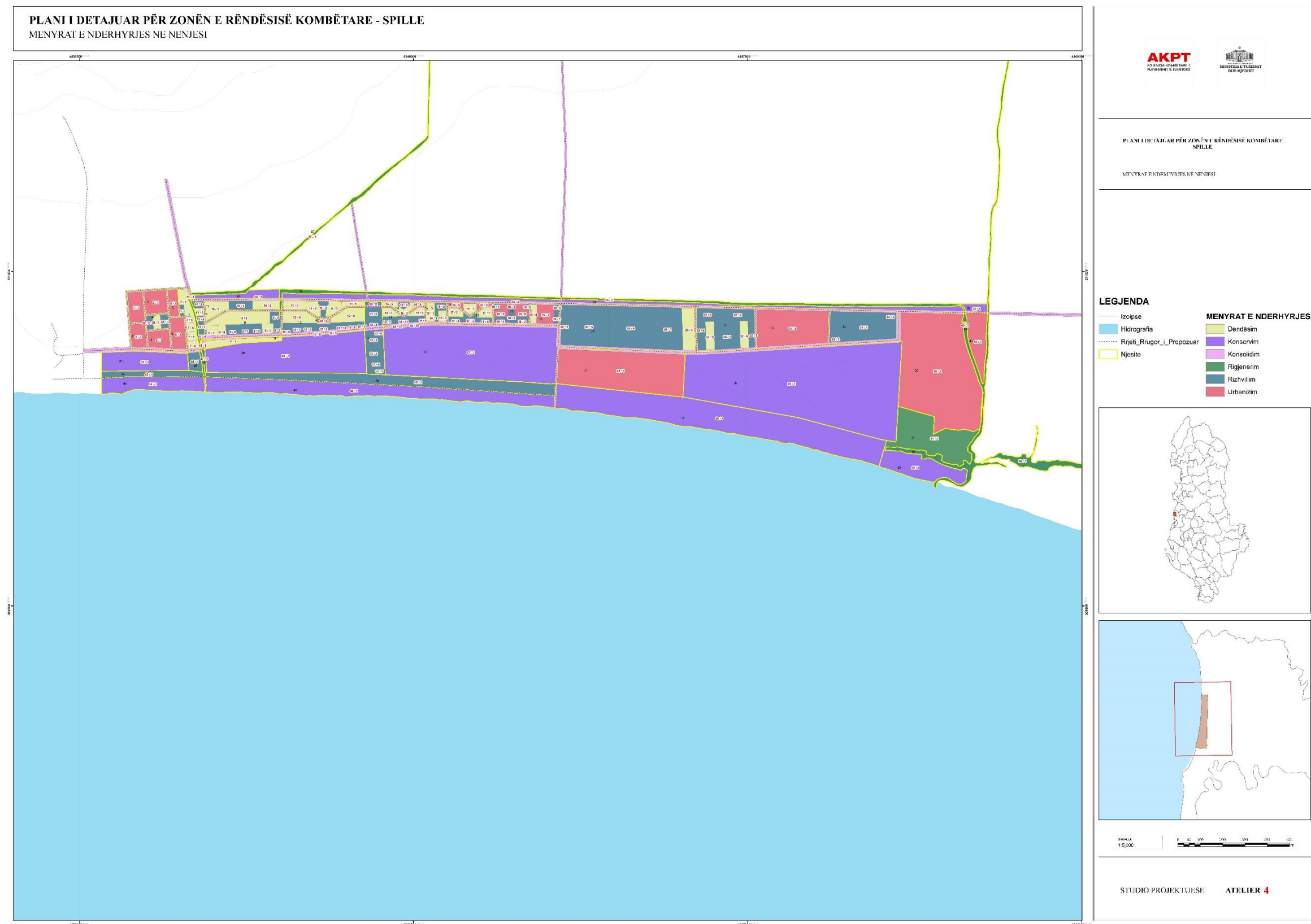

Figure 4 Harta e Nderhyrjeve te Propozuara

1.7.Hapësirat e gjelbra dhe publike

Me qëllim mbrojtjen e përbërësve të mjedisit dhe peizazhit, rekomandohen këto masa:

- Në njërën anë të zonës janë propozuar aktivitete sportive por pa i dëmtuar vlerat natyrore. Gjithashtu propozimi ynë lidhet dhe me ruajtjen e kanalit ekzistues i cili është një vlerë e shtuar për zonën tonë, për të cilin parashikohet të ruaj karakterin e tij. Përgjatë kanalit parashikohet të ndërtohet rruga "Spille-Divjakë". Ruajtja e karakterit të fashës së pishave dhe ndërtimi i rrugës së bulevardit të pishave duke e shoqëruar me një fashë e gjelbër me gjelbërim autokton të zonës. Ruajtja e tij ndikon në mënyrë direkte mbi mikroklimën e zonës duke rritur kështu komfortin urban dhe duke ruajtur habitatin sot shumë të vlerësuar.
- Ndërtimi i shëtitoreve dhe pedonaleve të biçikletave përgjat bulevardit të pishave.
- Krijimi i 2 fashave tregtare dhe biznesi, e cila ofron një sërë shërbimesh: tregtare, bare, restorante, hapësira të gjelbra, shëshe, parkime si dhe shërbime të tilla si posta e banka. Krijimi i kësaj qendre është e rëndësishme për fshatin dhe vetë zonën turistike.
- Krijimi i një parku lojrash "Roller Coaster: në zonën e rezorteve, si një aset i çmuar që nuk do të shërbejë vetëm zonës por dhe zonave në afërsi të Spillesë.
- Krijimi i hapësira publike duke shtuar si element dhe kendet sportive përgjat bulevardit të Pishave.

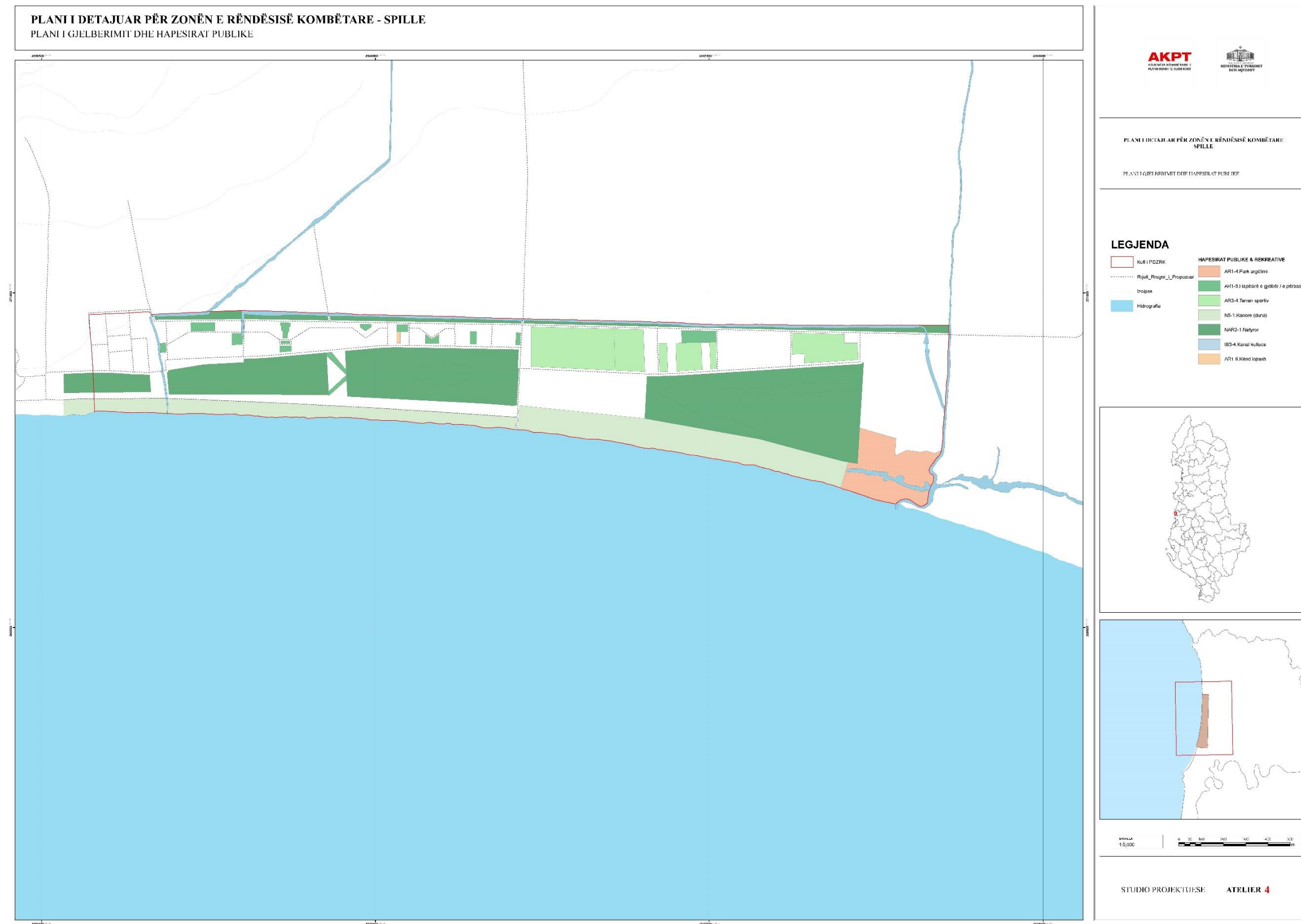

Figure 5 Harta e Hapsirave te Gjelberta te Propozuara

2. PLANI I INFRASTRUKTURAVE DHE SHËRBIMEVE PUBLIKE

2.1.Rrjeti rrugor

2.1.1. Formulimi i skemës së qarkullimit

Bazuar në gjetjet dhe rekomandimet e dala gjatë fazës së parë të këtij studimi, Konsulenti ka përgatitur skemën e qarkullimit të zonës në studim (Zona e Spillesë).

Skema e Qarkullimit të ri është e ndërruar nga rrjeti rrugor kombëtar, të cilin sic e kemi theksuar dhe gjatë fazës së parë, ka nevojë për ndërhyrje (akset e reja të propozuara për ndërtim nga Qeveria: ndërtimi i rrugës Kashar-Rrogozhinë, zgjerimi i rrugës Tiranë-Durrës), pa të cilën nuk do të kishim një skemë qarkullimi funksionale të trafikut gjatë periudhës së pikut të sezonit në këtë zonë.

Si akse kryesor lëvizje do të konsiderohet dy akse lidhëse të zonës me rrugën nderurbane Kavajë-Lushnjë, lidhja jugore me kryqëzimin pranë fshatit Gosë dhe lidhja veriore me kryqëzimin pranë fshatit Luz.

Për aksin verior i cili paraqitet dhe në gjendje më të mira, Konsulenti nuk ka propozuar ndërhyrje, ndërsa për aksin jugor, Konsulenti sugjeron fuqizimin e tij dhe kalimin në një kategori më të lartë në Kategorisë C2. Ky aks fillon tek Kryqëzimi pranë fshatit Gosë dhe kalon përmes fshatrave Ballaj, Vilë-Boshtovë dhe Rreth Greth dhe përshkon në mënyrë lineare (në pjesën lindore) të gjithë zonën në studim duke u kryqëzuar në pjesën fundore me aksin verior lidhës, duke formuar në këtë mënyrë një lidhje unazore të zonës me rrjetin rrugor kombëtar.

Brënda Zonës në studim Konsulenti ka rekomanduar një rrjet të brendshëm rrugor i cili do të mundësonte qarkullimin komod dhe të sigurtë të të gjitha trafikut të brendshëm. Rrjeti i brendshëm përbehet nga rrugë urbane me dy korsi me gjërësi 2x3m dhe trotuare të gjera (variabel 2-4), gjithashtu në disa akse janë propozuar dhe korsi bicikletash.

Rrjeti i brendshëm lidhet me rrugën nderurbane (kategoria C2) në lindje të zonës në studim, nëpërmjet disa kryqëzimeve, të cilat Konsulenti i ka parashikuar duke patur parasysh si nevojat e trafikut ashtu dhe sigurinë rrugore të tij.

Në anën perëndimore (zona e plazhit) Konsulenti nuk ka rekomanduar ndërtimin e rrugëve automobilistike, kjo për arsye të afërsisë së zonës me vijën bregdetare të plazhit të Spillesë. Ndërkohë për të gjitha rrugët e brendshme të cilat nuk kanë lidhje unazore, por janë fundore Konsulenti propozon ndërtimin e rrethrotullimeve fundore (cul-de-sac).

2.1.2. Parkimet publike

Në këtë zonë Konsulenti ka parashikuar ndërtimin e 13 vendparkimeve për automjete të vogla me kapacitet total /15m² sip e vendparkimeve vende si dhe ndërtimin e një stacioni autobuzësh dhe taksish me kapacitet për 50 automjete (5 autobuzë, 5 furgona dhe 40 vende për automjete të vogla).

Për ndërtimin e tyre nga pikëpamja e kapaciteteve, Konsulenti është bazuar në VKM nr.493, datë 22.07.2014 "Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM nr.153, datë 07.04.2000 të Km "Për miratimin e rregullores së zbatimit të Kodit rrugor të RSH", të ndryshuar.

2.1.3. Kryqëzimet dhe zgjidhje teknike për rrjetin rrugor

Bazuar në skemën e re të qarkullimit të trafikut në hyrje/dalje të zonës në studim dhe në brendësi të saj, Konsulenti ka gjykuar ndërtimin e disa kryqëzimeve.

Nisur nga nevoja e trafikut si dhe kërkesat e sigurisë për projektimin e tyre Konsulenti është mbështetur në legjisllacionin në fuqi:

- Ligjin Nr. 8378, datë 22.07.1998, "Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë"
- Vendimin Nr. 153, datë 07.04.2000 të Keshillit të Ministrave, "Rregullore për Zbatimin e Kodit Rrugor"
- Vendimin Nr. 628, datë 15.07.2015 të Keshillit të Ministrave, "Për miratimin e rregullave teknike të projektimit dhe ndërtimit të rrugëve"

Te gjitha kryqëzimet do të jenë në nivel dhe nisur nga specifikat e secilit kryqëzim, Konsulenti ka parashikuar një të përparësi të mëdhenj/të vegjël, rrethrotullime si dhe nyje me semafor (aty ku do të kërkohej).

Për të gjitha rrugët nderurbane të cilat do të projektohen do të kihen në konsideratë specifikimet teknike dhe gjeometrike të VKM nr. 628, datë 15.07.2015 të Keshillit të Ministrave, "Për miratimin e rregullave teknike të projektimit dhe ndërtimit të rrugëve".

Për rrugët urbane dhe të brendshme, projektimi gjeometrik i seksioneve tërthore të rrugëve është mbështetur në nevojat e trafikut dhe janë marrë në konsideratë dhënia e përparësisë së këmbësorëve dhe e bicikletave.

Figure 6 Harta e Infrastruktues së Propozuara

2.2.Transporti rrugor

2.2.1. Linjat urbane dhe turistike

Veprimtaria ne fushën e transportit, rregullohet me anë të ligjit Nr.8308, datë 18.3.1998 “PËR TRANSPORTET RRUGORE” dhe aktet nënligjore në zbatim të tij.

Ndërkoh, kushtet për funksionimin e terminaleve të autobusëve rregullohen me anë të, Udhëzimit të ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë nr. 446, datë 10.5.2018 “Për kategorizimin, kushtet që duhet të plotësojë Terminali i Autobusëve, autorizimi, mënyra e mbajtjes së dokumentacionit, tarifat dhe detyrimet e tjera të Terminalit të Autobusëve”.

Gjatë sezonit turistik, konsulenti propozon funksionimin e linjave urbane të rregullta Rrogozhinë-Spille-Bregdet. Që kjo linjë të funksionojë duhet të ketë ndërhyrje në Udhëimin e mësipërm të Ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë..... Të krijohet mundësia e paisjes me licencë të kërkohshme (3-4 mujore) dhe jo vjeçare siç është aktualisht dhe për të cilin konsulenti mendon që nuk ka interes ekonomik.

Gjitashtu dhe për linjat nërurbane dhe turistike, të ndërhyhet në Udhëzimin e mësipërm me të njëjtin parim.

2.2.2. Stacionet e autobuzeve

Konsulenti ka propozuar ndërtimin e stacionit të autobusëve pranë rrugës nërurbane në hyrje të plazhit. Stacioni është pjesë e një vendparkimi i cili përfshin vendparkim për 5 autobusa, 5 fugonë dhe 40 mjete të vogla.

2.3.Transporti detar dhe marinat

Në vijë detare, porti më i afërt është pori i Shëngjinit me një distancë detare rreth 14 km. Ndërkoh porti i Durrësit ka një distancë detare rreth 65 km.

Nisur nga kushtet e përgjithshme të terrenit dhe detare konsulenti ka propozuar ndërtimin e një porti jahtesh.

Në **zonën e Spillesë**, duke qenë se zona ka një hapësirë të gjerë, pa një gji të vogël natyral, dhe duke patur parasysh thellësinë e vogël në afërsi të bregdetit, është menduar ndërtimi i një skolierë me gjatësi rreth 300m, e cila do të mundësonte ndërtimin e disa moleve të vegjële me thellësi minimale 3m, ku mund të ankoroheshin mjeteve lundruese për qëllime turistike me kapacitet të vogël.

2.4.Administrimi i Ujit

Spileja shtrihet në pjesën veriore të deltës së lumit Shkumbin dhe kufizohet nga ana veriore e lindore nga kodrat e Kryevidhit. Rrjeti hidrografik i zonës karakterizohet nga disa prrocka që derdhen ujërat në det në drejtimin Lindje perendim.

Nga pikpamja e kullimit të ujërave është pjesë e fushës së Spilles e cila kullohet me stacion pompash nëpërmjet një rrjeti kanalesh që sjellin ujërat në kanalin kryesor paralel me rrugën e hidrovorit (rreth 200m në lindje). Parcela ndërmjet rrugës dhe kanalit ka pjerrësi nga kanali kryesor në drejtim të rrugës. Kjo parcelë

i kullon aktualisht ujërat nëpërmjet tre kanaleve kullues terciar dhe është në gjendje jo të mirë. Duke patur parasysh se zhvillimi urbanistik për qëllime turistike do të mund të zhvillohet në këtë parcelë, kanali mund të shërbejë në të ardhmen si kanal kulluei i ujërave të bardha, por i mbuluar. Figura më poshtë paraqet një planimetri të rrjetit kullues të fushës së Spillesë.

2.4.1. Skema e furnizimit me ujë

Furnizimi me ujë i zonës së parashikuar, është bazuar në standartet e mëposhtme;

- Norma bruto e FU (Hoteleri)	400 l/banorë/ditë
- Norma bruto për terrene sportive	150 l/d/person
- Zjarri	3 orë/ 10 l/s/(dy zjarre të njëkohshëm)
- Vëllimi regullues në rezervuar	36% e vëllimit ditor mesatar
- Avaria e ujësjetllësit	8 orë
- Presioni i ujit në pikën fundore të furnizimit	20 m

Kjo zonë praktikisht shtrihet në plazhin egzistues të Spilles, furnizimi me ujë i të cilës është realizuar nëpërmjet një ujësjetllësi me puse të ndërtuar në faqen perendimore të kodrave të Kryevidhit. Për projektin tonë furnizimi aktual nuk mbështet nevojat, kështu që do të ketë nevojë për një burim të ri i cili me të dhënat e deri tanishme është nëntoka. Kjo mundësi duhet të konfirmohet paraprakisht nga hidrogeologu, por mundësitë janë për të marrë ujë nga fusha e Cermes në bregun e majtë të lumit Shkumbin ose nga konusi i të njëjtit akuifer në bregun e djathtë të lumit në zonën e Ballajt.

Sistemi i furnizimit me ujë do të jetë i tipit rrjet shpërndarës. Rrjeti i furnizimit me ujë përputhet me rrejtin rrugor, përmasimi i të cilit bazohet në numrin e njesive të akomodimit. Në këtë fazë të studimit është pranuar që dëndësia e kësaj zone në kohë piku do të jetë e rendit banorë, gjë e cila do të kërkonte një sistem të degëzimeve të treta me tubacione HDPEmm.

Furnizimi i njësisë së banimit do të bëhet e shoqëruar me ujëmatës individual për cdo njësi..

Në këtë rrjet është parashikuar edhe sistemi i hidranteve të jashtëm.

2.4.2. Skema e largimit të ujërave të ndotur

Meqenëse zona ku parashikohet të shtrihet projekti shtrihet në parcelën lindore të rrugës, largimi i ujërave të bardha është parashikuar të bëhet me vetrirjedhje në drejtim të kanaleve kullues.

Ujërat e zeza të zonës së parashikuar për zhvillim turistik do të largohen me vetrirjedhje nga banesat dhe ambjentet e përbashkëta në drejtim të një pusete qendrore të paisur me një stacion pompimi për largimin e tyre më tej në drejtim të Impiantit të pastrimit të ujërave të zeza.

Pastrimi i ujërave të zeza për këtë zonë do të bëhet me anë të një impjanti që pozicionohet në bregun verior të deltës së lumit Shkumbin. Ujërat që do të dalin nga impjanti do të derdhen në lumin Shkumbin.

2.5. Furnizimi me energji elektrike

2.5.1. Skema e furnizimit me energji elektrike

Rregullat teknike, kapacitetet dhe dimensionimi, bazuar në propozimet demografike dhe urbane

Objektivi i këtyre kriterëve është që të sigurojë udhëzime për planifikimin e sistemit elektrik të shpërndarjes për të rritur besueshmërinë dhe sigurinë e furnizimit me energji elektrike dhe, në të njëjtën kohë, të sigurojë shërbim me një kosto ekonomike për konsumatorët.

Megjithatë, në mënyrë që të ruajnë norma të arsyeshme elektrike të konsumit, disa përjashtime nga këto kriterë mund të jenë të nevojshme për përmirësimin e mëtejshëm të sistemit. Këto përjashtime do të dokumentohen për t'u shoqëruar me studimet e përshtatshme për to., bëhet fjalë këtu për projekte apo ndërhyrje, të cilat janë realizuar ndërkohë dhe do të duhet të arshivohen në sektorin përkatës në arshivën e institucionit.

Zona Spille paraqet problematika t'ë ndryshme dhe ka nevojë të menjëhershme për ndërhyrje në këtë sektor.

Kështu në bazë të kërkesave në rritje të aktiviteteve jetësore, social kulturore, bujqësore, turistike dhe ekonomike që do të planifikohen të përfshihen në këtë zonë edhe rrjeti elektrik duhet t'i përgjigjet këtyre aktiviteteve.

Nga harta e zhvillimit të zonave shikohen prioritetet e zonave dhe destinacionet që mendohet të zhvillohen më shumë sipas tipologjisë së ndërhyrjes.

Një vëmendje e veçantë t'i kushtohet edhe shërbimeve në sektorin e shpërndarjes së rrjetit elektrik të Spille, si përmirësimin e nenstacioneve që furnizon këto zone, dhe rikonstrukcioni i kabinave dhe ndërtimin e kabinave të reja 20/04 kv.

Të gjithë fiderat që furnizojnë zonën e kanë nivelin e tensionit 6 KV. Duke qenë se tensioni 6 KV nuk është shumë i përshtatshëm për transmetim në tension të mesëm, atëherë një ndër çështjet primare të planit është që të orientojë nevojën për ndryshimin e nivelit të tensionit të transmetimit. Konkretisht do të kalohet nga tensioni 6 KV në tensionin 20 KV, duke qenë se tensioni 20 KV është ideal për transmetim në tension të mesëm.

Fiderat që furnizojnë zonën e Spille janë fiderat 6 KV. Pra, për fiderat e mësipërm do të bëhet rikonstrukcioni total i rrjetit dhe kabinave elektrike. Kështu linjat e rrjetit elektrik do të zëvendësohen me linja të reja, të cilat do të jenë për tension 20 KV. Gjithashtu do të modifikohen edhe të gjitha kabinat elektrike, duke kaluar nga tensioni 6 KV në 20 KV. Pra të gjithë transformatorët që janë 6/0.4 do të zëvendësohen me transformatorë 20/0.4. E njëjta gjë mund të thuhet dhe për çelatat, ku çelatat 6 KV do të zëvendësohen me çelata 20 KV.

Kabinat elektrike ekzistuese janë të tipeve të ndryshme (murature, metalike dhe shtyllore), ndërsa kabinat e reja nuk është e thënë të kenë domosdoshmërisht të njëjtin tip. Tipi i kabinës së re do të zgjidhet duke ju përshtatur terrenit.

Nenstacioni që furnizon zonën me zhvillimin që parashikojmë të ketë mund të mos e përballojë ngarkesën e konsumatorëve dhe do të duhet të bëhet zëvendësimi i transformatorit ekzistues në nenstacion ose të shtohet një transformator i ri.

Ai do të jetë me nivele tensioni 110/35/20 KV. Në momentin që do të zëvendësohet transformatori duhet të bëhet dhe llogaritja e fuqisë së tij, pasi me siguri do të ndryshojë nga ajo e para. Në nenstacion përveç transformatorit, do të ndryshojnë edhe aksesoret e tjerë të nevojshëm për ndryshimin e tensionit dalës nga nenstacioni.

Investimet e mësipërme do të sjellin zvogëlimin e humbjeve në rrjet, dhe do të minimizojnë shërbimet e mirëmbajtjes për shkak të defekteve nga mbingarkesat e rrjetit elektrik.

Gjithashtu, investimet e parashikuara do të sjellin rritjen e cilësisë dhe sigurisë së furnizimit me energji elektrike të konsumatorëve me karakter industrial, turistik publik apo familjar.

Me linjat e reja 20 kV, nëntokësore, të dimensionuara sipas kalkulimeve të rregullta do të zgjerohen shumë mundësitë e furnizimit dhe do të rritet shumë qëndrueshmëria e sistemit. Krahas shpërndarjes së linjave nëntokësore të TM, po sipas kësaj shtrirje duke respektuar distancat do të shtrihen linjat e fibrës optike, duke krijuar bokse të veçanta ku akseset e kontrollit dhe furnizimit do të jetë më i madh.

E rëndësishme është të theksohet se sidomos rrjeti unazor 20 kV për zonën do të rrisë në mënyrë të ndjeshme qëndrueshmërinë e prodhimit, komoditetin e furnizimit të qytetarëve me energji dhe një stabilitet të pajisjeve elektroshtëpiake dhe atyre të shërbimeve.

Lidhjet e Qarqeve

Qarqet duhet të planifikohen të tilla, që për rritje të theksuar të humbjeve në një linjë të shikohet mundësia që këto humbje të kompensohen, duke mbyllur qarkun nga linjat e tjera. Numri dhe vendndodhja e lidhjeve duhet të jetë e tillë që rivendosja e linjave në ngarkesë të mund të bëhet në kohën e duhur. Në përgjithësi, një minimum prej tre lidhjeve do të jetë i nevojshëm.

Nivelet e Tensionit

Gjatë fazës së projektit teknik të rrjetit, rënia maksimale e lejuar e tensionit do të llogaritet deri 5% nga nenstacioni deri në fund të linjës ose i linjave ndërmjet stacioneve, kabinave elektrike, etj. E njëjta vlerë do të llogaritet edhe për linjat në tension të ulët 380V dhe 230V.

Qarqet Kapacitive

Për të zvogëluar humbjet elektrike, si dhe për të mbajtur në nivelin e duhur tensionin, në çdo linjë transmetimi do të instalohen kapacitorë. Kapacitorët duhet të jenë të mjaftueshëm që faktori i fuqisë të jetë 95% ose më shumë. Kështu sidomos në zonat industriale, ku ka konsum më të madh të energjisë reaktive fuqia e kondensatorëve do të kufizohet, për të shkaktuar rritje të tensionit, jo më shumë se 3% në qark.

Rregullatorët e Tensionit

Nëse qarku është i gjatë dhe shumë i ngarkuar, dhe kapacitorët nuk mund të sigurojnë nivelet e lejuara të tensionit, rregullatorët e linjës duhet të planifikohen për të siguruar rritje shtesë të tensionit.

Rregullatorë të ndryshëm mund të instalohen në një kabinë të caktuar, por nuk duhet të konsiderohet si një zgjidhje afatgjatë.

Mirëmbajtja e Rrjetit & Ndërrimi

Duhet të kihet parasysh disa kritere të rëndësishme në shërbimin e mirëmbajtjes.

- Një seksion linje që kërkon më shumë se 2 riparime në gjatësi prej 1 kilometër duhet të zëvendësohet;
- Përcjellësi që nuk është bakri ose është çeliku duhet të zëvendësohet. Për linja shumë të gjata do të bëhen vlerësime individuale sipas rastit;
- Përcjellësi që është në punë mbi 40 vitë duhet të zëvendësohet.

Mbrojtja e linjës

Me shtimin e ngarkesave të reja në linjë duhet të rivlerësohet mbrojtja e linjës në nënstacion. Kjo mbrojtje automatike e linjës do të llogaritet që të mbulojë deri në 75 % të ngarkesës, për të shmangur ç'kycjet e panevojshme të linjës për shkak të difekteve të mundshme.

Infrastruktura e rrjetit elektrik në tension të ulët

Edhe rrjeti i tensionit të ulët është për t'u konsideruar në fushën e investimeve për t'u parashikuar për Bashkinë e Rogozhinës.

Nisur nga vlerësimi i gjendjes ekzistuese, të paraqitur në raportet e dorëzuara dhe zhvillimit të ri ekonomik që do të projektohet për t'u realizuar në Bashkinë e Rogozhinës, strategjia e zhvillimit të rrjetit elektrik në tension të ulët është një kërkesë thelbësore për të krijuar një ambient me cilësinë e duhur të jetës në këto zona.

Për sa i përket planit të zhvillimit të rrjetit të tensionit të ulët duhet pasur parasysh se:

Investimet do të konsistojnë në shtrirjen e linjave të shpërndarjes të tensionit të ulët nga kabinat elektrike deri tek konsumatorët. Infrastruktura e tyre do të jetë kryesisht nëntokësore, përveç rasteve kur kjo është e pamundur dhe në përshtatje me kërkesat e konsumatorëve. Infrastruktura e rrjetit të shpërndarjes do të realizohet në përputhje me kushtet teknike dhe standardet e kërkuara për këto linja.

Nëpërmjet kësaj strategjie synohet të realizohet rrjeti i shpërndarjes në tension të ulët me shtrirje të gjerë në të gjithë zonën, duke përfshirë edhe zonat më të largëta ku ka përdorues të energjisë elektrike.

Përmirësimin e cilësisë së furnizimit me energji elektrike të konsumatorëve, si dhe rritjen e sigurisë për furnizim me energji elektrike të tyre.

Zvogëlimin e humbjeve në rrjet, dhe do të minimizojë shërbimet e mirëmbajtjes për shkak të defekteve nga mbingarkesat e rrjetit elektrik.

Nga përmirësimi i rrjetit të shpërndarjes në tension të ulët do të përfitojnë qytetet, fshatrat, zonat turistike, etj.

Ky investim do të sjellë rritjen e cilësisë dhe sigurisë së furnizimit me energji elektrike të konsumatorëve me karakter industrial, turistik publik apo familjar.

Investimet e reja si më sipër, në prodhimin e energjisë elektrike do të ndikojnë ndjeshëm edhe në vlerën e investimeve në tension të ulët, pasi cilësia e mirë e vlerës së energjisë elektrike nga burimi ndikon shumë në përzgjedhjen e seksioneve dhe tipit të kablllove të përdorur në tension të ulët.

2.5.2. Orientime mbi energjinë dhe burimet alternative

Zona ka potencial për të shfrytëzuar edhe burimet alternative të energjisë. Kështu duke qënë zonë me diell, panelet fotovoltaike janë një mundësi e mirë për prodhimin e energjisë. Projekte për ndërtimin e këtyre stacioneve të prodhimit të energjisë do të stimulohen dhe bazuar në propozime të stuadiuara mirë ato do të ndihmojnë në përmirësimin e furnizimit me energji elektrike të zonës.

Gjithastu edhe projekte për përdorim individual të energjisë së proshuar nga panelet fotovoltaike do të jenë një zgjidhje e mirë për të rritur efikasitetin e energjisë në objektet apo shërbimet në të cilat mund të përdoren.

2.6. Rrjeti i ndriçimit publik

2.6.1. Skema e shpërndarjes së ndriçimit publik

Rregullat teknike, kapacitetet dhe dimensionimi, bazuar në propozimet demografike dhe urbane

Rrjeti elektrik i ndriçimit rrugor dhe publik në zonën Spille pothuajse mungon fare dhe harta e mbulimit me këtë shërbim përfshin kryesisht zonat turistike të realizuara nga investitore private.

Strategjia e investimeve në rrjetin e ndriçimit rrugor dhe publik do të jetë e lidhur ngushtë me projektet për zhvillimin e zonave publike, të rrugëve të çdo tipi, objekteve të veçanta, etj.

Në këtë kuadër investimet do të konsistojnë në përmirësimin e rrjetit të ndriçimit rrugor dhe publik në zonat kryesore dhe dytësore të zonës turistike, në përputhje me zhvillimin ekonomik dhe demografik të zonës. Kështu do të përcaktohen akset kryesore rrugore, sheshet, parqet, qendrat urbane, zonat e banuara, etj., të cilat kanë nevojë për ndriçim.

Në bazë të këtyre kërkesave do të bëhet edhe hartimi i projekteve në përputhje me kërkesat teknike dhe standardet e kërkuara sipas zonave dhe qëllimeve përkatëse.

Do të jepen rekomandime për përdorimin e ndriçuesve me efikasitet të lartë, përdorimin e pajisjeve komanduese dhe komutuese, si dhe përcaktimin e tipologjisë së ndriçimit në funksion të ambientit ku do të implementohet dhe qëllimi i tij.

Plan investimi për ndërhyrje në rrjetet e ndriçimit publik dhe rrugor ekzistues me qëllim përmirësimin dhe zëvendësimin e ndriçimit me ndriçues me efikasitet të lartë dhe konsum të vogël energjie aty ku është e mundur.

Ndriçimi do t'u përgjigjet kërkesave të veçanta për sa i përket ndriçimit publik, sheshe, zona turistike, ambiente të çlodhëse, rekreative, etj., në përshtatje me zhvillimin dhe shfrytëzimin e këtyre zonave.

-Duke konsideruar të gjitha këto kërkesa do të bëhet edhe miratimi i projekteve të ndriçimit, të cilat plotësojnë standardet dhe kriteret e kërkuara në funksion të zonave ku aplikohet, natyrës së ndriçimit (funksional, dekorativ, ndriçim eventesh, etj.), të cilat gjithashtu sigurojnë një kosto minimale shfrytëzimi dhe cilësi të lartë shërbimi.

Do të bëhet një plan i detajuar i shërbimeve periodike të mirëmbajtjes për rrjetin e ndriçimit rrugor dhe publik, duke ruajtur kështu cilësinë e shërbimit dhe vlerën e investimit të kryer.

Nga përmirësimi i rrjetit të ndriçimit rrugor dhe publik do të përfitojnë, fshatrat, zonat turistike, etj.

Ky investim do të sjellë rritjen e sigurisë në rrugë, përdorimin për një kohë më të gjatë nga publiku të ambienteve si sheshe, parqe, etj. Do të ketë impakt pozitiv në jetën dhe aktivitetin e zonave urbane, turistike, etj.

Në këtë propozim synohet të shtjellohen rekomandime dhe orientime për sa i përket përgatitjes së dokumentacionit dhe kërkesave të përgjithshme për ndriçimin rrugor dhe atë publik. Këto rekomandime synojnë në këto drejtime.

- Kriteret e projektimit;
- Tipet e ndriçuesve të zgjedhur;
- Orientime për nivelin e ndriçimit;
- Lejet e zhvillimit: Kërkesa për llogaritjet e ndriçimit;
- Mirëmbajtja.

Përmirësimi i Ndriçimit rrugor dhe publik do të zhvillohet me kalimin e kohës. Këto udhëzime do të përdoren për përmirësimin e ndriçimit në dy skenarë kryesor:

Zhvillimi Privat

Si rezultat i zhvillimeve të investimeve private, do të kërkohet që të bëhet studimi dhe miratimi i Sistemeve të jashtme të zonave të caktuara.

Në miratimin e këtyre shesheve do të kihet parasysh të merret në konsideratë edhe ndriçimi përkatës, si për rrugët ashtu edhe për ambiente të tjera, i cili duhet të përmbushë kërkesat e vendosura më parë.

Projektet publike

Bazuar në vendimet vjetore të buxhetit të Këshillit Bashkiak, Donatorëve të ndryshëm apo financimeve të Organizatave të ndryshme, të cilët do të shfaqin interes për të investuar në këtë drejtim do të gjykohet mbi këto të ardhura, të cilat do të përdoren për të hartuar dhe për të ndërtuar projektet e ndriçimit të financuara publikisht në të ardhmen.

Projektet e paraqitura për miratim do të jenë të tilla që të ketë mundësi për të minimizuar kostot kapitale të përmirësimit të ndriçimit dhe mirëmbajtjes së vazhdueshme.

Masat e mëposhtme janë përfshirë në rekomandimet e ndriçimit

Infrastruktura ekzistuese do të përdoret dhe të ripërdoret ku është e mundur, të tilla si shtyllat e ndriçimit, krahët e shtyllave, fiksuesit e ndriçuesit, rrjeti elektrik, panelet e mbrojtjes dhe komandimit etj, të cilët do të verifikohen që të përmbushin standartet e kërkuara për këtë shërbim.

Në zonat ku nuk ka ndriçim për këmbësorët do të përdoret ndriçimi rrugor standard, i llogaritur për këtë shërbim.

Do të përzgjidhen ndriçues cilësorë, por që nuk kanë shumë kosto në mirëmbajtje dhe të përdoren sipas zonave të njëjta, të njëjtit tipe ndriçuesish.

Kriteret e projektimit

Ndriçimi i mirë është thelbësor për suksesin dhe konfortin e zonës gjatë natës. Ai plotëson jo vetëm nevojën e shikimit, por edhe fokuson vëmendjen në fushat e veprimtarisë dhe përcakton ngjyrën e zonës gjatë natës. Dy sisteme të ndriçimit janë të rekomanduara: ndriçimi i rrugëve dhe ndriçimi i këmbësorëve përgjatë trotuareve. Gjashtë parimet kryesore të projektimit do të përcaktojnë drejtimin për evoluimin e ndriçimit të rrugëve të zonës.

PARIMI: Të krijojë identitetin e zones turistike, qendrës së njësise administrative/ bashkisë / Të krijojë identitetin e zonës natën.

Vizitorët, banorët dhe udhëtarët duhet të kuptojnë se ata janë brenda zonës së qendrës të njësise administrative apo zones turistike me karakterin e rrugëve dhe ndriçimit rrugor. Ndriçimi në qendër të zonat kryesor duhet të identifikohet ndryshe nga zonat periferike. Kjo do të arrihet nga:

- * Ngjyra e ndriçuesit. Llambat LED ose me presion të lartë sodiumi mund të përdoren për ndriçimin e rrugëve dhe në disa raste mund të ndërrohen me llamba me presion të ulët në qendër të njësise administrative. Llambat hologjene metalike ose LED mund të përdoren në ndriçimin e trotuareve në zonat tregtare, duke sjellë një pasqyrim më të mirë të ngjyrave dhe një "Dritë të bardhë" për zonat e këmbësorëve me trafik të lartë. Drita e bardhë e llambës halogjene metalike ose LED ofron një pasqyrim superior të ngjyrës, e cila krijon lehtësi në identifikimin e njerëzve dhe të ambienteve, duke krijuar një mjedis të sigurtë për këmbësorët.
- * Tipi i ndriçuesëve për trotuare. Do të zgjidhet një tip ndriçuesish për trotuarët, i cili do të sigurojë dritë të përshtatshme me intesitet më të lartë se zona përreth, për të evidentuar zonën e këmbësorëve. Për këtë do të paraqiten llogaritjet përkatëse të tipit të zgjedhur.
- * Shtylla e ndriçimit të zgjedhur. Në disa raste mund të përdoren shtyllat ekzistuese për montimin e ndriçuesve. Rrugët kryesore dhe ato dytësore do të përdorin një shtyllë të caktuar, e cila do të kënaqë lartësinë, modelin dhe do të jetë në harmoni me pjesën tjetër të objekteve në zonën ku do të aplikohen.
- * Distanca midis shtyllave. Në bazë të llogaritjeve të fluksit të ndriçimit do të përcaktohet edhe distanca e lejuar e shtyllave, e cila do të lejojë të përmbushen kërkesat e fluksit të ndriçimit si për sheshet, rrugët apo trotuarët.
- * Niveli i ndriçimit në rrugët e makinave dhe në trotuare. Një nivel brenda normave dhe standarteve të lejuara të ndriçimit, duhet të pranohet dhe stabilizohet për rrugët e kalimit të makinave dhe trotuarët. Një nivel ndriçimi më i lartë do të aplikohet për qendrën e njësise administrative dhe zonat urbane.

Qëllimi: Të inkurajojë përdorimin e qendrës së njësise administrative, qendres turistike gjatë natës. Ndriçimi do të kontribuojë për të siguruar një vend të sigurtë, tërheqës dhe të këndshëm për këmbësorët. Për këtë duhet të sigurohet një nivel më i lartë i ndriçimit të qendrës, të jetë një ndriçim uniform, duke evituar krijimin e zonave të errëta dhe të dyshimta. Kështu do të kemi një zonë të ndriçuar mirë, e cila do të bëjë të mundur identifikimin e makinave, personave, leximin e shenjave, tabelave, etj., e cila do të arrihet me përdorimin e

ndriçuesve të duhur në bazë të llogaritjeve të tyre sipas zonës. Natyrisht do të bëhet edhe përshtatja e tyre në raport me arkitekturën e zonës, duke qenë në harmoni të plotë me të.

Orientime për nivelin e ndriçimit

- ✓ Udhëzimet
 - * Të konsolidohet informacioni për sa i përket ndriçimit të zonës dhe të bëhet reduktimi i materialeve të tepërta.
 - * Të sqarohen kriteret prioritare dhe ku do të aplikohen ato.
 - * Të vendosen kriteret minimale të nivelit të ndriçimit sipas zonave.
 - * Krijimi i raporteve të uniformitetit të ndriçimit.
 - * Të përcaktohen rrugët, kryqëzimet, dhe trotualet të cilët kanë nevojë për ndriçim.
 - * Të përcaktohen kriteret e ndriçimit për sheshet, parqet urbane, artet publike, zonat e këmbësore apo ndriçimet festive.
- ✓ Ndriçimi i kryqëzimeve: Ndriçimi i kryqëzimeve është i ndarë nga ndriçimi i përgjithshëm i rrugëve pasi është një pikë e nxehtë përplasje midis mjeteve të ndryshme të transportit dhe këmbësorëve.
- ✓ Kalimet e rrugëve: Edhe kalimet e rrugëve kanë të njëjtat kërkesa me kryqëzimet, duke qenë se ka një ndërthurje të trafikut të këmbësorëve dhe të mjeteve të transportit, prandaj kërkesat për një ndriçim më të lartë dhe uniform duhet të merren në konsideratë.
- ✓ Parqet urbane: Gjithashtu do të konsiderohen si zona të veçanta, duke qenë se kanë një dendësi të konsiderueshme të këmbësorëve dhe do të përcaktojnë edhe natyrën e zonës ku aplikohen, në territorin e bashkisë. Niveli i ndriçimit në këto zona dhe përzgjedhja e tipit të ndriçuesve do të bëhet me kujdes duke respektuar këto kërkesa.
- ✓ Ndriçimi i Arteve publike: Aty ku është e mundur duhet bërë ndriçimi i arteve publike nëpërmjet ndriçimit rrugor apo atij të zonës. Në raste kur këta ndriçues nuk arrijnë të realizojnë evidentimin e këtyre zonave do të shtohet ndriçues i veçantë për këtë shërbim.
- ✓ Ndriçimi i trotuarëve në fasada të objekteve: Privatë të ndryshëm duke dashur të ndriçojnë fasadat e objekteve të tyre arrijnë të ndriçojnë edhe një pjesë të rrugëve afër ndërtesave, duke u bërë pjesë e ndriçimit të përgjithshëm publik të ambienteve. Duhet të zgjidhen ndriçuesit e duhur të cilët mund të jenë me dritë të bardhë (inkurajohet LED) dhe në raport me ndriçimin e rrugës arrijnë të bëjnë diferencën, duke evidentuar zona të veçanta dhe tërheqëse për këmbësorët.
- ✓ Ndriçimi Festiv: Natyrisht që ne kemi sezonet e festave në të cilat përfshihet e gjithë zona. Është e domosdoshme që ndriçimi i zonës së qendrës apo rrugëve kryesore të marrë në konsideratë edhe burime furnizimi me energji për këto raste, të cilat mund të integrohen në shtyllat e ndriçimit të rrugës apo në panele elektrike të veçantë që do të instalohen në zonat e përcaktuara për aktivitete të ndryshme.

Lejet e zhvillimit: Kërkesa për llogaritjet e ndriçimit

Kur të përgatitet projekti i ndriçimit të zonës ai duhet të shoqërohet me llogaritjet përkatëse për nivelin e ndriçimit të zonës, ndarjen dhe përzgjedhjen sipas kategorisë dhe të tregojë se është në përputhje me orientimet e zhvillimit të zonës. Për këtë do të përdoren programet kompjuterike të njohura, të cilët do të llogarisin nivelin e ndriçimit në bazë të tipit të ndriçuesit të zgjedhur. Llogaritjet e nivelit të ndriçimit do të bëhen për çdo segment të ndriçuar, zonë të veçantë apo pike kritike si kryqëzim, kalime rrugësh, etj.

– Mirëmbajtja

- ✓ Pastrimi, Riparimi dhe Ndërrimi i Llambave

Ndriçuesit duhet të pastrohen sa herë që bëhet ndërrimi i llambave. Kështu duhet të pastrohet reflektori i brendshëm nga pluhurat pasi ndikon në performancën e ndriçimit. Ndriçuesit duhet të kontrollohen për pjesë të dëmtuara, të thyera, tela të zhveshur, lidhje jo të mira elektrike apo probleme të tjera gjatë periudhës së mirëmbajtjes. Gjithashtu, duhet të bëhet zëvendësimi i llambave të djegura apo të dëmtuara dhe për çdo rast duhet të mbahen evidenca në mënyrë që të bëhet monitorimi i këtij procesi për të krijuar edhe një grafik në kohë të ndryshme. Nëse një llambë me presion të lartë sodiumi (Ose LED ekuivalent) nuk është ndërruar prej 6 vjetësh, mirëmbajtësi duhet të bëjë inspektimin dhe ndërrimin e saj. Po ashtu edhe nëse një llambë Halogjene (Ose LED ekuivalent) nuk është ndërruar për një periudhë prej 3 vjetësh.

Ndriçimi në disa raste mund të bëhet me sistem LED, duke vendosur dhe panele fotovoltaike solar, për të krijuar mundësinë e pavarësisë nga rrjeti, për të siguruar kursim në energji, vetëshlyerje të shpejtë, si dhe jetëgjatësi të pajisjeve ndriçuese.

Projektet e ndriçimit rrugor dhe publik duhet të shkojnë paralelisht me projektet në infrastrukturë. Projektet e propozuara për ndërhyje në rikualifikime urbane duhet të shkojnë paralelisht edhe me ndërhyrjet në projektet e ndriçimit.

Ndriçimi i të gjitha rrugëve brenda qytetit të Ballshit;

Ndriçimi i rrugëve hyrëse dhe dalje në qytetin e Ballshit;

Ndriçimi i qendrave të të gjithë fshatrave dhe zonave turistike

Zëvendësimi i llambave ekzistuese me llamba LED dhe vendosja e paneleve fotovoltaike

Të ulët konsumi i energjisë elektrike për ndriçim publik dhe të rritet efica.

Pra, për projektet e mësipërme që janë pjesë e investimeve në infrastrukturë duhet parashikuar dhe instalimi i sistemit të ndriçimit. Puna e instalimit të sistemit të ndriçimit duhet të shkojë paralelisht me punën e ndërtimit.

2.6.2. Orientime për llojet dhe elementët arkitektonikë të ndriçuesve

Tipet e ndriçuesve të zgjedhur

Kryesisht ndriçuesit do të klasifikohen në tre kategori: Ndriçues Rrugorë, Trotuare dhe zona Historike ose Sheshe.

- * Do të rekomandohen ndriçues rrugor me llamba me presion të lartë sodiumi (Ose ekuivalentet e tyre sipas llogaritjeve në variantin LED).
- * Ndriçuesit e trotuareve të këmbësorëve do të rekomandohen me llamba me presion të lartë sodiumi (Ose ekuivalentet e tyre sipas llogaritjeve në variantin LED) në bazë të llogaritjeve për sa i përket lartësisë dhe distancës së shtyllave të përdorura.

- * Ndriçuesit e zonave historike apo shesheve do të rekomandohen me llamba halogjene metalike (Ose ekuivalentet e tyre sipas llogaritjeve në variantin LED) në bazë të llogaritjeve për sa i përket lartësisë dhe distancës së shtyllave të përdorura.

Disa nga tipet e ndriçuesve që mund të përdoren janë përmendur më sipër, por do të pranohen rekomandimet e ndriçuesit të zgjedhur nga projektuesit sipas llogaritjeve të detajuara.

2.7. Telekomunikacioni dhe Komunikimi Elektronik

2.7.1. Skema e shtrirjes së fibrave optike (rrjetit në përgjithësi),

Rregullat teknike, kapacitetet dhe dimensionimi, bazuar në propozimet demografike dhe urbane

Megjithëse në Spille ka shkuar fibra optike siç e kemi theksuar jo e gjithë zona është e mbuluar me këtë shërbim.

Ky material konsiston në mënyrën e zhvillimit të rrjetit informativ dhe të komunikimit në nivel lokal. Telekomunikacioni luan një rol të rëndësishëm në jetën tonë, duke krijuar mundësinë e informimit dhe studimit në drejtime të ndryshme. Këto komunikime mund të bëhen nëpërmjet telefonave, televizionit, kompjuterit dhe mjaft mënyra të tjera.

Kështu strategjia e zhvillimit të rrjetit të telekomunikacionit duhet t'u përgjigjet kërkesave në rritje teknologjike për vitet e ardhshme. Do të bëhen azhurnimet me projekte, të cilat janë zhvilluar apo aprovuar dhe propozimeve të reja për mbulimin me këtë shërbim.

Kështu janë përcaktuar akset kryesore rrugore, sheshet, parqet, qendrat urbane, zonat e banuara, etj., të cilat kanë nevojë për këtë shërbim.

Për të gjitha rruget që janë parashikuar të ndërtohen dhe të rikonstruktohen, paralelisht me to do të shtrihet dhe fibra optike.

Pra, për akset rrugore të përmendura më lart paralel gjatë ndërtimit të tyre do të shtrihet dhe fibra optike.

Investimet do të konsistojnë në përmirësimin e infrastrukturës së parapërgatitur dhe të dedikuar për këto shërbime. Kjo do të jetë një kërkesë e rëndësishme, e cila do të përfshihet në të gjitha projektet me ndërhyrje në sistemet e rrugëve, shesheve, parqeve multifunkionale, apo ndërtimeve të çdo lloji. Kështu në zonat kryesore dhe dytësore të bashkisë në përputhje me zhvillimin ekonomik dhe demografik të zones, do të kërkohet infrastruktura e rrjetit të telekomunikacionit e veçantë dhe e përcaktuar vetëm për këto shërbime.

Në bazë të këtyre kërkesave do të bëhet edhe hartimi i projekteve në përputhje me kërkesat teknike dhe standartet e kërkuara sipas zonave dhe qëllimeve përkatëse.

- Qëllimi do të jetë mbulimi me fibër optike i të gjithë zonave në zhvillim; fshatra, zona turistike apo zona në zhvillim.

Do të parashikohet infrastruktura e nevojshme për shtrirjen e rrjetit të telekomunikacionit në të gjitha investimet dhe projektet që miraton bashkia.

Rekomandime – Nevojat dhe Asetet

Në çdo ambient, godinë, ndërtesë, institucion, qendër shëndetësore, etj., është i nevojshëm komunikimi i të dhënave, si dhe është e nevojshme prania e një prize për t'u lidhur me këtë rrjet. Kështu rekomandohen këto masa për të sjellë këtë vizion në realitet:

- ∴ Të krijohet një sektor i përhershëm ose provizor në nivel drejtues lokal, i cili të fokusohet në studimin e gjendjes ekzistuese dhe vlerësimin e prioriteteve në këtë fushë.
- ∴ Të simulohen operatorët në treg të këtyre shërbimeve për të pasur interes të shtrijnë shërbimin e tyre në këtë zonë, duke ju krijuar lehtësira në instalim dhe shpërndarje për çdo klient;
- ∴ Të merren masa për krijimin e linjave kryesore të komunikimit, duke përgatitur infrastrukturën e nevojshme për shtrimin e linjave të reja të komunikimit, fibrës optike në çdo zonë të re të zhvillimit;
- ∴ Infrastruktura e nevojshme për këto shërbime të shtrihet deri tek konsumatorët e rëndësishëm si shkolla, institucione, biznese apo pika qendrore të komunikimit për familjarët;
- ∴ Të shikohet mundësia e krijimit të pikave të komunikimit ËI-FI në disa zona kryesore, të qendrës apo zona të veçanta shërbimi;
- ∴ Etj.

2.7.2. Orientime mbi shërbimin e telekomunikacionit

Do të stimulohen operatorët privat të këtyre shërbimeve për t'i ofruar ato me një shtrirje të gjerë sipas nevojave që bashkia konsideron të rëndësishme për zhvillimin e saj, duke përfshirë çdo lagje, fshat, zonë në zhvillim për biznes, zonë turistike, etj.

Do të ofrohet shërbimi i komunikimit ËI-FI në zona të caktuara me përdorim të gjerë, si qendra, zona turistike, sheshe, parqe çlodhës, etj.

Ky investim do të sjellë përmirësimin e komunikimit nëpërmjet internetit, shërbimit telefonik apo çdo lloj transmetimi të të dhënave në kohë reale dhe për çdo përdorues. Do të mundësojë instalimin e shërbimeve telefonike, internet apo shërbime të tjera kabllore për familjare, biznese, institucione etj.

Do të ketë impakt pozitiv në jetën dhe aktivitetin e zonave urbane, turistike, etj

2.8. Trajtimi i mbetjeve urbane

2.8.1. Skema e grumbullimit të mbetjeve urbane

Mbetjet përfaqësojnë një ndër problemet më kryesore mjedisore. Shërbimi aktual i mbledhjes dhe grumbullimit të mbetjeve konsiston në mbledhjen e mbetjeve të depozituara nga qytetarët, bizneset brenda kontenierëve si dhe rreth tyre, dizinfektimi i koshave dhe vendit përreth me gelqere dhe klor, transportimi i mbetjeve urbane deri në pikën përfundimtare të depozitimit.

Menaxhimi i mbetjeve urbane dhe jo urbane mbetet problematik dhe Bashkia Rrogozhinë ka një rol të rëndësishëm për grumbullimin, transportimin dhe depozitimin në qendra/landfill që përmbushin disa standarte. Aktivitetet ndërtimore në përgjithësi të infrastrukturës janë burim i prodhimit të sasive të mëdha të mbetjeve duke krijuar presion mbi përdorimin e burimeve natyrore. Vend-depozitimet ekzistuese të mbetjeve urbane në këtë zonë nuk përmbushin standartet e kërkuara në përputhje me legjislacionin e

mjedisit në Shqipëri. Me ndarjen Administrative – territoriale, menaxhimi i integruar i mjedisit dhe mbetjeve urbane kthehet një ndër prioritetet kryesore për:

-grumbullimin dhe përpunimin e mbetjeve urbane,

-shtimin e mjeteve dhe makinerive teknologjike për grumbullimin e mbetjeve urbane dhe

-plotësimi i qendrave të banuara me konteniere për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve urbane (për rrymat letër, plastike, xham).

Kjo situatë e papërshtatshme e menaxhimit të mbetjeve urbane ka dy faktorë kryesorë. Së pari është faktori institucional; mungesa e kontenierëve për grumbullim. Së dyti, është faktori human. Komuniteti nuk është mjaftueshëm i sensibilizuar për të ruajtur pastërtinë e zonës. Individët i hedhin mbetjet e familjeve të tyre pa u kujdesur për ruajtjen e mjedisit.

Problematika

Zona e Spillesë paraqet një sërë problematikash lidhur me menaxhimin e mbetjeve dhe standartet që duhen plotësuar në zgjidhjen përfundimtare të këtij problemi. Disa nga këto problematika janë si më poshtë vijon:

- Mosmenaxhimi i mbetjeve urbane në të gjitha njësitet vendore
- Grumbullimi i pa diferencuar mbetjeve – që nënkupton të gjitha mbetjet grumbullohen, hidhen, transportohen dhe depozitohen në të njëjtin vend pa u trajtuar e seleksionuar paraprakisht
- Mungesa e trajtimit apo ndarjes së mbetjeve organike [kompostimi dhe ri-përdorimi i tyre]
- Numri i pamjaftueshëm i kontenierëve, duke bërë që mbetjet të hidhen në tokë apo të bëhen burim sëmundjesh dhe ndotje të ajrit të zonës
- Mungesë e automjeteve të grumbullimit dhe transportit të mbetjeve
- Mungesa e industrisë ricikluese në zonë
- Mungesa e ndërgjegjësimit të komunitetit të zonës lidhur me problematikën e mbetjeve dhe rreziqet që ato shkaktojnë në mjedis dhe shëndetin e banorëve
- Vend-depozitime ilegale mbetjesh, për shkak të mungesës së kontenierëve, largësisë së kontenierëve nga familjet/bizneset apo dhe nivelit të ulët të ndërgjegjësimit publik.

Masat e propozuara në sektorin e menaxhimit të mbetjeve:

Për të përmirësuar situatën e krijuar nga mungesa e një menaxhimi të përshtatshëm të mbetjeve, shihet e nevojshme vendosja e disa masave zbutëse si më poshtë:

- Edukimi mjedisor në të gjithë zonën dhe për të gjithë kategoritë e popullsisë duke filluar me fëmijët;
- Krijimi i vend-grumbullimit të mbetjeve inerte (që rezultojnë nga proceset e ndërtimit);
- Inventarizimi i plotë i vend-grumbullimeve (të ligjshme ose jo) të mbetjeve;
- Minimizimi i mbetjeve (duke eliminuar mbetjet organike që mund të kompostohen e përdoren për plehërime);
- Pakësimi i mbetjeve përmes përdorimit të materialeve shumëpërdorimshme;

- Zbatimi i parimit 3R (Ripërdorim, Riciklim, Reduktim);
- Ricklimi dhe kompostimi i mbetjeve;
- Mbledhja e diferencuar e mbetjeve, duke ndarë fillimisht kategoritë bazë (letër, plastikë, qelqe, metale, dhe mbetje me bazë druri);
- Zhvillimi i infrastrukturës dhe përfshirja në planet rajonale e vendore të menaxhimit të mbetjeve;
- Transferimi i mbetjeve në *landfill*-e që plotësojnë standardet mjedisore, si mundësia më e përshtatshme nëse në zonë nuk ka të tilla.

2.9.Shërbime publike dhe në funksion të turizmit

Sektori shëndetësor në zonën e studimit ka nevoja të ndjeshme për investime dhe përmirësime në cilësinë e strukturave, në numrin e tyre dhe në personelin mjekësor. Personeli mjekësor në një territor të tillë duhet të trajnohet jo vetëm në shëndetësinë parësore por dhe në trajtimin e traumave dhe ofrimin e ndihmës së parë.

Nga analiza e shërbimit dhe infrastrukturës shëndetësore në zonë, më poshtë jepen disa sugjerime për të përmirësuar sistemin shëndetësor, jo vetëm për banorët e zonës por edhe për turistët e shumtë që do të vizitojnë zonën. Duhet të merret parasysh se ofrimi i një shërbimi shëndetësor cilësor dhe në kohë është një element i domosdoshëm për ofrimin e një turizmi funksional në zonë.

- Qendrat shëndetësore të kujdesit parësor së bashku me degët e tyre duhet të shihen si pika të rëndësishme me të cilat përballet fillimisht pacienti shqiptar ose ai i huaj, duke i kthyer ato në pika të besueshme dhe me shërbim cilësor;
- Të rritet kapaciteti aktual i qendrës shëndetësore, duke pasur parasysh që do rritet dhe fluksi i turistëve.
- Të përmirësohet infrastruktura e duhur për qendrat shëndetësore, që të kenë një shërbim sa më eficient dhe cilësor. Duhet të përmirësohet infrastruktura në lidhje me pajisjet, medikamentet dhe dokumentacionin sipas standardit të miratuar

Institucionet e tjera të nevojshme në raport me turizmin dhe turistët është banka dhe posta, të cilët duhet të ofrojnë shërbimin e plotë në çdo kohë.

2.10. Mbrojtja Civile e kundër Zjarrit

2.10.1. Masa mbrojtëse nga përmytjet dhe sizmiciteti

Turizmi dhe rekreacioni mbështesin ekonominë e komuniteteve të shumta bregdetare në botën në zhvillim. Të dy, turizmi dhe rekreacioni mbështeten në ekosistemet e shëndetshme bregdetare, duke përfshirë plazhet dhe ligatinat, për të tërhequr turistët. Si rezultat i kësaj, ndikimet pozitive të ndryshimeve klimatike që ndikojnë në burimet bregdetare dhe detare mund të ndikojnë negativisht në turizëm dhe rekreacion. Për shembull, rritja e intensitetit të stuhive dhe rritja e nivelit të detit mund të përshpejtojë erozionin e plazheve, të cilat janë një tërheqje e rëndësishme turistike dhe komoditetit rekreativ. Rritja e temperaturave mund të kombinojë me ndryshimet e reshjeve të reduktuara në cilësinë e ujit në zonat bregdetare, duke çuar në përmytje të plazhit. Edhe përceptimi i ndikimeve të ndryshimeve klimatike mund të ndryshojë mënyrën se

si turistët zgjedhin destinacionet potenciale, duke ndikuar në dëshirën e tyre dhe duke vështirësuar jetesën e banorëve që varen nga turizmi.

Banorët dhe bizneset që ofrojnë shërbimet e tyre përgjatë brigjeve janë të prekshëm ndaj ndikimeve klimatike. Për të parandaluar këto, janë marrë masa mbrojtëse duke ndërtuar argjinatura përgjatë kanaleve kulluese, ndërtimi i stacioneve të pompimit, pritrat etj.

Tërmetet Janë rreziqe permanente ndaj veprave inxhinierike, për faktin se janë goditje dhe lëvizje të menjëhershme dhe me energji të lartë të tokës mbi themelet e objekteve inxhinierike. Përvoja ka treguar se në raste tërmetesh disa tipe dherash dobësohen. Të tillë janë përsëmbull ranat të cilat në rast tërmeti lëngëzohen dhe humbin qëndrueshmërinë po kështu edhe torfat dhe disa tokat suargjilore të cilat ndodhen nën nivelin e ujërave nëntokësore. Për këtë arsye studimet e detajuara gjeologjike për çdo objekt të caktuar do tregojnë në se në bazament ka formacione të dobta të cilat në rast tërmetesh e humbin qëndrueshmërinë e tyre. Sipas normave shtetërore në të tilla raste objekti i studiuar do llogaritet për intensitet makrosizmik një ballë më të madh, pra për IX ballë.

2.10.2. Mbrojta civile dhe kundra zjarrit

Ligji nr. 8756, datë 26.03.2001 "Për emergjencat civile" i ndryshuar dhe Ligji nr.8766, datë 5.4.2001 për "Mbrojtjen nga zjarri dhe për shpëtimin" (i ndryshuar) dhe aktet e tyre nënligjore përbëjnë bazën e përcaktimit të sistemit të planifikimit, parandalimit dhe linjën e drejtimit për përballimin e emergjencave, si dhe aktivitetin e organeve shtetërore në nivele të ndryshme.

Strukturat e emergjencave civile, stacionet e zjarrfikëseve, policisë, etj., për vetë rëndësinë e tyre, mund të vendosen në çdo njësi strukturore pavarësisht kushtëzimeve të saj, nëse plotësojnë kërkesat dhe normativat e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis.

Në zonën bregdetare duhet një monitorim i vazhdueshëm për të parandaluar rënien e zjarreve, veçanërisht në ato segmente ku do të lokalizohen struktura kampingu, aktivitete në natyrë, shtigje, pra ku do të ketë veprimtari njerëzore të shtuar.

Për sa i përket masave nga përmbytjet, janë përcaktuar zonat ku duhet të tregohet kujdes dhe evitohet ndërtimi i përhershëm.

Në territor, duhet të bëhen mbjellje në afërsi të zonave të mbrojtura duke krijuar një bafer mbrojtës shpatet e pjerrëta dhe në territoret me erozion aktiv, ndërtohen prita malore, kanale të ujërave të larta, si dhe të sistemohen ose nxirren nga përdorimi rezervuarët problematikë.

2.10.3. Masa të tjera mbrojtëse

Gjatë hartimit të PDZRK-së merren në konsideratë brezat mbrojtës dhe distancat e sigurisë bazuar në legjislationin në fuqi dhe Planifikimin Kombëtar. Këto kufizime përmbledhen :

Kufizime për ruajtjen e mjedisit natyror dhe historik

Këto kufizime vendosen për ruajtjen e mjedisit natyror për shkak të vlerave specifike natyrore ose vlerës së peizazhit natyror apo të ndërtuar. Në këtë kategori përfshihen, fashat dhe brezat mbrojtës të lumenjve, përrenjve, monumenteve të natyrës, zonave apo ekosistemeve të ndjeshme mjedisore si dhe monumentet e kulturës.

Baza ligjore aktuale ka shfuqizuar një numër të lartë kufizimesh të këtyre elementeve duke i lënë detyra të planifikimit apo të rregulloreve sektoriale.

PPK në lidhje me lumenjtë dhe brigjet ka parashikuar një distancë prej 200 m për të krijuar hapësirat e korridoreve natyrore lumorë dhe ruajtjen e brezit detar.

PINS-Bregdeti në rregulloren e tij ka përcaktuar llojet dhe karakteristikat e strukturave që mund të vendosen në distancën 200m nga vija e bregut.

Konkretisht në territor janë evidentuar:

- Kufizimi përgjatë vijës së detit – 100 m dhe 200 m

Kufizime për arsye sigurie dhe mirëmbajtje

Në këtë kategori përfshihen të gjitha infrastrukturat që kanë nevojë për breza mbrojtës si për të rritur sigurinë ashtu dhe për të siguruar mirëmbajtjen e duhur të tyre. Këtu përmendim brezat mbrojtës së rrugëve urbane dhe interurbane, hekurudhave, kabllot e tensionit të lartë, etj.

Në këtë kategori përfshihen dhe kufizimet në zona me ndjeshmëri mjedisore, aksesit i të cilave do të përbënte rrezik për njerëzit (zona me rrezik hidro-gjeologjik, si për shembull erozioni dhe përmbytjet, etj)

Konkretisht në territor janë evidentuar:

Kufizime të kanaleve vaditës dhe kullues për efekt mirëmbajtjeje - 8 m së paku në njërin krah të kanalit integruar në rrugët bujqësore.

Kufizime për arsye sanitare

Këto kufizime kanë si qëllim primar ruajtjen e higjenes dhe shëndetin publik. Janë breza mbrojtës që duhen marrë në konsideratë gjatë planifikimit dhe duhet të jenë pjesë përbërëse e lejeve të ndërtimit dhe lejeve mjedisore të strukturave si industri e rëndë, infrastrukturë përpunim mbetjesh urbane, struktura bujqësore si depo farmaceutike, thertore, stalla etj Këto kufizime janë të ndryshueshme në varësi lejes mjedisore, pjesë e terrenit në dispozicion të funksionit konkret.

Aktualisht në zonën në studim nuk ka pika të tilla.

3. PLANI I MBROJTJES SË MJEDISI

3.1.Mbrojtja e Peisazhit

Bregu i Spillesë, është një qendrat lokale me potencialin më të madh turistik. Flukset e turistave kryesisht vijnë nga Durrësi, Tirana, Elbasani, Rrogozhina, dhe nga qendrat urbane, që janë në afërsi me zonën e Spillesë. Një nga pikat e forta të zonës është afërsia me Korridorin e VIII, lidhjet me autostradën, afërsia me Parkun Kombëtar “Divjakë – Karavastatë” dhe monumeteve natyrore dhe kulturore krijojnë një pol të rëndësishëm turistik që do të ketë impak të rëndësishëm dhe në shkallë rajonale. Autostrada lidh polet e qendrave urbane kryesore me qendrën e zonës bregdetare të Spillesë me anë rrugës “Luz – Spille”, por aksesit është i pamjaftueshëm për të pritur fluksin e turistëve gjatë sezonin veror.

Zona bregdetare e Spillesë duhet të zhvillohet në harmoni me mjedisin. Kodrat e Kryevidhit që janë një vlerë e rëndësishme peizazhistike, kanë vështirësuar aksesin duke frenuar dhe zhvillimin e turizmit në Spille. Potenciale të tjëtra natyrore në zonë janë parku “Divjakë-Karavasta” dhe monumenti i Plazhit të Gjeneralit të dyja këto sot të pa aksesueshme nga zona e Spillesë. Kalaja e Bashtovës monumenti më i rëndësishëm dhe më pranë zonës së Spillesë, me një potencial shumë të lartë për prurje turistike falë dhe aktivitetit “Bashtova Festival” është e vështirësisht e aksesueshme për shkak të degradimit të aksit Spille-Rreth Greth-Vilë Bashtovë. Një potencial tjetër turistik ende i pashfrytëzuar është dhe gjurna arkeologjike e “Via Egnatia” e cila mund të kthehet në një potencial turizmi tematik.

Portet janë asete mjaft të rëndësishëm për këtë zonë pasi krijojnë mundësinë për lidhje kombëtare dhe ndërkombëtare detare, si dhe zhvillim të ekonomisë dhe turizmit. Lidhjet portuale janë Porti i Durrësit dhe porti në perspektivë që po ndërtohet në afërsi të Kalasë së Turrës. Ky port do të afrojë rrugët detare me zonën e Spillesë.

Lokalitetet ekzistuese bregdetare sot janë një lidhje ndonëse e dobët e turizmit bregdetar të Spillesë me atë rural të zonës kodrinore.

Zona në studim nuk ka, në brendësi të saj, zona të mbrojtura natyrore apo kulturore, ndonëse sistemi i dunave dhe brezi i pishave janë asete të çmuara për mbrojtjen e tokës nga erozioni detar, erërat dhe përmbytjet.

Dunat dhe pylli i Pishave

Ekosistemi bregdetar i Spillesë, i shtrirë midis formacionit shkëmbor të Bardhorit dhe grykëderdhjes së lumit Shkumbin është zonë me gjatësi 8 km dhe shoqërohet nga një rrip shumë i dendur pishash dhe formacionesh dunash prej rëre. Mbi këto duna rriten shkurre ose pisha të cilat krijojnë një pamje vizive shumë të bukur. Sipërfaqja ranore e gjirit të Spillesë është mjaft e madhe, pothuajse në të gjithë gjatësinë brezi i rërës një gjerësi të që shkon nga 100-150 metra dhe pas këtij brezi zhvillohet masivi i pishave.

Në afërsi të zonës gjenden monumente kulture dhe zona të mbrojtura mjedisore:

Kalaja e Bashtovës

Parku Kombëtar Divjakë-Karavasta

Këto monumente, shumë pranë zonës së Spillesë mund të bëhen pjesë e programeve dhe aktiviteteve që ndikojnë në kohëzgjatjen e qëndrimit të turistëve.

PDZRK parashikon ruajtjen e karakteristikave të peizazhit, si në zonat e mbrojtura mjedisore ashtu dhe në zonat jashtë parqeve. Ndër këto karakteristika veçojmë:

- a. Vlerat natyrore:
 - Bregun e detit dhe sistemet e dunave
 - Dunat dhe Pylli i Spillesë
 - Parku Kombëtar Divjakë-Karavasta
 - Kalaja e Bashtovës
- b. Peizazhin e krijuar nga dora e njeriut
 - Peizazhet bujqësore-kulturore të mbrojtura (parcelizimi, kulturat bujqësore tradicionale, rrethimet tradicionale etj.)
 - Arkitekturën tradicionale që po humbet ndonëse ka gjurmë ende në banesat e Spillesë
 - Objekte e Trashëgimisë Kulturore dhe Historike .

Në zonë do të parashikohen pika vrojtimi panoramike përgjatë aksit të rrugës Spille-Divjakë dhe itinerarë/shtigje natyrore si përgjatë bregut të detit ashtu dhe në kodra.

Asetet e peizazhit mund të përdoren për kohën e lirë dhe për argëtim aktiv pa ndryshuar përdorimin e përcaktuar nga ky plan. Në pikat panoramike dhe shtigjet natyrore do të ketë infrastrukturë të nevojshme dhe mobilim urban. Në këto pika, me leje të veçantë mund të ofrojnë shërbime dhe tregtarë ambulantë.

Në vijim janë përshkruar disa masa të ndara sipas tipologjive të peizazhit.

Peizazhi natyror: synohet mbrojtja dhe përmirësimi i peizazhit natyror nëpërmjet shtimit të zonave të pyllëzuara dhe uljes së fragmentimit të zonave natyrore.

- Ripyllëzimin e zonave të shpyllëzuara dhe të degraduara nga shkaqe të ndryshme që do të sillte një ndikim pozitiv në ruajtjen e njëtrajtshmërisë dhe të bashkimit të pjesëve të copëtuara të pyjeve, duke krijuar një peizazh pyjor të vazhdueshëm.
- Mbjelljen e drurëve të cilat, krahas rregullimit të peizazhit, përshtaten me tokën dhe që mund të shërbejnë si mbrojtëse të tokës nga erozioni dhe që nuk përbëjnë rrezik për të prishur balancat me bimët e tjera.
- Të minimizohen ndërhyrjet vizuale dhe të zvogëlohet natyra negative e çdo pengese vizuale;

Peizazhi rural dhe peri-urban: Synohet mbrojtja e peizazhit rural dhe përmirësimi i cilësisë së tij, duke e konsideruar si pjesë të pandashme të peizazhit natyror. Kjo do të arrihet nëpërmjet marrjes së masave specifike për rregullimin e elementëve të caktuar si:

- Përfshirja e elementëve të peizazhit gjatë hartimeve të planeve të zhvillimit të bujqësisë në mënyrë që, aty ku është e mundur, sektori i bujqësisë të përshtatet me përbërësit e tjerë të peizazhit apo të

krijojë një siluetë jo të fragmentuar në vijushmërinë vizive (edhe fizike aty ku është e mundur) të peizazhit.

- Ruajtja mirëmbajtja e kanaleve vaditës/kullues dhe mbjellja e brigjeve të tyre me gjelbërim, duke krijuar “damarë” të gjelbër përgjatë parcelave bujqësore.
- Rikualifikimet dhe ristrukturimet e zonave të urbanizuara.
- *Përfitime të tjera nga ruajtja e peizazhit:* Ruajtja dhe konservimi i peizazhit natyror gjithashtu ka një sërë përfitimesh mjedisore, kryesisht në mbrojtjen e tokës, uljen e ndotjes, habitatit për specie e deri tek përfitimet ekonomike të drejtpërdrejta. Rekomandohet që gjatë zbatimit të projekteve të merren në konsideratë të gjithë masat që janë dhënë për ruajtjen e peizazhit dhe përmirësimit të tij.

Figure 7 Plani i Mbrojtjes se Peisazhit

3.2. Hapësirat e gjelbra dhe llojet e gjelbërimit

Në zonë janë parashikuar hapësira të gjelbra natyrore – ku dora e njeriut nuk duhet të ndihet. Në këto zona ndërhyrjet do të jenë minimale dhe do të përqendrohen përgjatë shtigjeve, në sinjalistikë turistike dhe shpjeguese- qëllimi është të krijohen itinerarë didaktikë në natyrë.

Kategoria e dytë e hapësirave të gjelbra karakterizohet nga hapësirat e mobiluara: lulishte, parqe, kënde lojrash, mini zona sportive etj. Dhe në këto zona duhet të mbizotërojë bimësia autoktone e zonës. Mobilimi urban duhet të marrë në konsideratë karakterin natyror, bujqësor apo urban/rural të hapësirës së gjelbër.

Bëmësia e ulët e zonës duhet të ndërthurret me bimësi të lartë autoktone: frashër, plep, gorice, caracë, shegë, fik etj për të rritur përdorimin e zonës.

3.3. Mbrojtja e mjedisit

3.3.1. Parashikime për mbrojtjen e tokës dhe përmirësimin e cilësisë së saj

Problemet kryesore që hasen janë kryesisht erozioni i tokës. Dukuria e erozionit lidhet me modifikimin apo shkatërrimin e habitateve. Erozioni çon në shkatërrimin dhe fragmentimin e habitateve, zhdukjen e specieve, modifikimin e bimëve dhe komuniteteve të kafshëve vendase, dhe së fundi, në ndryshimin e përhershëm të ekosistemit dhe peizazhit. Rrëshqitjet e tokës janë prezente dhe mund të shtohen nëse dëmtohet mbulesa pyjore apo nuk mirëmbahet ajo ekzistuese. Prerja e drurëve, zjarret dhe degradimi i pyjeve në zonat me shpate të larta, shoqërohen me rritje të mëtejshme të erozionit që së bashku me erozionin që ndodh natyrshëm, ndikon ndjeshëm tek habitatet.

Me qëllim mbrojtjen e tokës dhe përmirësimin e cilësisë së saj, duhet të merren disa masa për të parandaluar këto fenomene dhe nga ndërhyrjet e njeriut.

- Studime të mirëfillta mbi erozionin duke përdorur modele bashkëkohore për parashikimin e erozionit të shkaktuar nga uji ose nga era në të gjithë sipërfaqen e zonës me qëllim përcaktimin e shkallës/shtrirjes së erozionit në të gjithë territorin. Kjo ndihmon në: i) planifikimin më të mirë të menaxhimit të tokës; ii) vlerësimin e pasojave që vijnë nga mënyrat e ndryshme të punimit të tokës; iii) përcaktimin e standardeve për mbrojtjen e tokës e mjedisit; iv) zhvillimin e planeve për kontrollin e sedimentit në projekte ndërtimi si rezervuare; si dhe v) llogaritjen e periudhës kohore (viteve) që nevojiten për mbushjen e kanaleve dhe digave me sediment;
- Pyllëzimet e zonave të shpyllëzuara apo të degraduara nga shkaqe të ndryshme si zjarret, apo prerja e qëllimshme do të sillnin një ndikim pozitiv në mbrojtjen e tokës nga erozioni dhe nga rrëshqitjet e mundshme;
- Përmirësimi i sistemit ujitës dhe kullues: Një pjesë e mirë e zonës përshkohet nga një rrjet i dendur sistemi ujqor, që nga kanalet vaditëse dhe kulluese deri tek përrenjtë dhe lumenjë që shkaktajnë përmytje të herëpashershme të tokave, në rast reshjesh me intensitet të lartë. Pastrimi i kanaleve primarë, sekondarë dhe tercialë, do të minimizojë shumë rrezikun e këtyre përmytjeve;
- Ruajtja ose mbrojtja e tokës bujqësore nga ndërtimet;

3.3.2. Parashikime për përmirësimin e cilësisë së ujit dhe mbrojtjen e elementëve ujorë

Përmirësimi i cilësisë së ujit është e mundur të trajtohet në mënyrë parandaluese, nëpërmjet:

- Hartimit dhe zbatimit të një plani të të menaxhimit të ujit për ujtitje;
- Zëvendësimi i skemave ujitëse të amortizuara me ato të reja me qëllimin zvogëlimin e humbjes së sasisë ujit;
- Ndërtimit të rezervuarëve dhe digave për të minimizuar pompimin e ujërave nëntokësore;
- Industritë të cilët përdorin ujin për qëllime teknologjike duhet të ndërtojnë impiante individuale trajtimi të ujërave të përdorur në perputhje me kriteret e përcaktuara.

3.3.3. Parashikime për përmirësimin e cilësisë së ajrit

Treguesit kryesorë të cilësisë së ajrit janë të një niveli dhe përqëndrimi i gazeve të tillë si;

- SO₂, NO_x dhe NH₃ [amonjaku], të cilët shkaktajnë ndër të tjera edhe shirat acide;
- CO₂, CH₄ [metani], NO₂, lidhen me emetimin e gazeve në atmosferë të shkaktuar nga aktivitetet njerëzore [djegia e biomasës, dekompozimi i bimësisë në liqen apo mbarështimi i blegtorisë];
- PM10, tregon përqëndrimin e grimcave të ngurta në ajër.

Sfidat kryesore dhe prioritet për sa i takon cilësisë së ajrit dhe që pasqyrohen edhe në Plan janë: (1) kompletimi i adoptimit dhe zbatimit të standardeve Evropiane mbi cilësinë e ajrit urban dhe shkarkimeve në ajër; (2) konsolidimi i Sistemit Kombëtar të Monitorimit sipas standardeve Evropiane; dhe (3) adoptimi e zbatimi i planeve të veprimit mbi cilësinë e ajrit, si në nivel Qendror dhe atë lokal.

Disa nga masat për parandalimin e ndotjes së ajrit:

- Hartimi i Planit Lokal të Bashkisë për përmirësimin e cilësisë së ajrit;
- Rritja e sipërfaqeve të gjelbra;
- Monitorim i vazhdueshëm i cilësisë së ajrit dhe të mjedisit në tërësi
- Promovimi dhe ndërgjegjësimi i njerëzve për përdorimin e bicikletave dhe zvogëlimin e përdorimit të mjeteve motorrike

3.4. Variante për zgjidhjen e dëmeve të shkaktuar nga hotspotet e evidentuara

Zona e plazhit të Spillesë është kryesisht natyrore, me ndërhyrje të vogla nga aktivitetet humane. Në zonë nuk ka hotspote të mirëfillta por disa problematika që kanë nevojë për adresim dhe që PDZRK me anë të parashikimeve për infrastrukturë i ka adresuar:

- Mbetjet e ngurta urbane
- Ujërat e përdorura urbane

Fenomene të cilat kalojnë përtej PDZRK-së dhe kanë nevojë për një adresim të dedikuar janë:

- Gjuetia e paligjshme
- Dëmtimi i dunave ranore

Këto dy problematika adresohen duke vendosur sanksione të forta për shkëlësit dhe një monitorim të vazhdueshëm të zonës.

Një adresim i dytë ka të bëjë me fushata ndërgjegjësimi pranë banorëve të zonës dhe bizneseve duke vënë në pah humbjen ekonomike që ata do të kenë nëse këto fenomene vijnë në zonë.

4. PLANI I VEPRIMEVE PËR ZBATIMIN E PDZRK-së

4.1. Zhvillimi i Njësive Territoriale

4.1.1. Metodologjia e përcaktimit të prioritetit

Qëllimi për hartimin e këtyre PDZRK-ve lidhet me promovimin e zhvillimit të turizmit, përthithjen e investimeve dhe përmirësimin e cilësisë së jetesës së komuniteteve në afërsi të këtyre territoreve.

Vetë shpallja e këtyre zonave si zona të rëndësishme kombëtare ka shprehur prioritetin dhe urgjencën në zhvillimin e tyre. Duke vërtetuar listën e projekteve të identifikuar, vërejmë 2 kategori kryesore:

Projekte pa të cilat zona nuk mund të funksionojë si zonë turistike dhe

Projekte që lidhen me funksionimin e përditshëm të zonës.

Disa projekte janë madhore dhe lidhen me politikat kombëtare, të tjera janë projektet e vetë zhvillimit të zonës. Projekte të tjera do të shtohen në fazën e detajimit të planit, por këto projekte do të jenë të lidhura vetëm me funksionimin e zonës në brendësi të saj. Orientimi i financimit mund të ndryshojë dhe balancat e mësipërme duke kaluar një projekt nga një fazë në tjetrën.

Në zhvillimin e zonës është e rëndësishme dhe mënyra e administrimit të vetë zonës: Do të krijohen borde administrimi të përbërë nga bizneset? Do të menaxhohet nga struktura në rang kombëtar? Do të menaxhohen nga bashkitë ku zona bën pjesë? Këto pyetje do të trajtohen dhe në Takimet me Forumin e Bashkërendimit dhe me Ministrinë e linjës pasi përgjigja e këtyre pyetjeve do të çojë në përcaktimin e përgjegjësisë dhe të burimeve njerëzore të nevojshme, në prioritetet e ndërhyrjeve dhe në ndjekjen e zbatimit të vetë PDZRK-së.

Në përcaktimin e prioritetit rol kryesorë kanë shërbimet parësore:

- Mobiliteti dhe lëvizshmëria: Aksesit dhe parkimi, transporti publik dhe ai alternativ
- Siguria publike dhe shëndeti: largimi i ujërave të ndotura, largimi i mbeetjeve urbane, siguria e ujërave detare të pastra e të sigurta, siguria nga përmytjet e ndryshimet klimaterike, ndriçimi publik për të rritur sigurinë në zonë, prania e ndihmës së shpejtë në zonë, etj.
- Shërbimet bazë: furnizimi me ujë dhe me energji elektrik, etj.

Impakti viziv dhe peisazhistik i zonës zë vend të dytë, së bashku me shërbimet tregtare, sportive, social kulturore e institucionale të cilat ndikojnë në kohëzgjatjen e qëndrimit të turistëve.

Nga ana tjetër paralel me ndërhyrjet e mëdha parësore në zonë mund të realizohen projekte të shpejta, me kosto të ulët por me impakt të lartë.

4.1.2. Fazat e zbatimit të planit

Në nivelin strategjik do të përcaktohen 3 faza:

- Projekte që duhet të paraprijnë zhvillimin në zonë
- Projekte që shërbejnë për zhvillimin e zonës (për t'u detajuar në zbatimin e fazave të zbatimit të PDZRK-së)
- Projekte që ecin paralelisht – kryesisht projekte mirëmbajtjeje dhe rikualifikimi.

4.1.3. Përgjegjësitë dhe Burimet Njerëzore

Përgjegjësitë dhe burimet njerëzore do të detajohen në tryezat e forumit pasi të jetë përcaktuar mënyra e administrimit dhe financimit të zonës.

4.1.4. Buxheti dhe Burimi i mundshëm i financimit

Konsulenti bazuar në eksperiencat e mëparshme dhe në projekte të ngjashme ka dhënë një vlerësim të buxhetit të nevojshëm për zhvillimin e projekteve kryesore. Burimi i financimit do të detajohet në tryezat e forumit pasi të jetë përcaktuar mënyra e administrimit dhe financimit të zonës.

4.1.5. Indikatorët e monitorimit dhe të zbatimit

Për secilin projekt janë dhënë disa indikatorë që do të shërbejnë në ndjekjen e zbatimit të projektit. Fazat e këtij monitorimi sipas rëndësisë së tyre, mund të realizohen bazuar në indikatorët monitorues të zbatimit:

- a. Raportet periodike statistikore;
- b. Respektimi i afateve të vendosura;
- c. Përqindja e realizimit të projektit;
- d. Impakti i këtyre projekteve gjatë zbatimit;
- e. Elementët e ndikimit në mjedis;
- f. Zbatimi i normativave dhe hallkave ligjore gjatë fazës realizuese;
- g. Impakti i produktit final në ekonominë dhe mirëqenien e zonës.

Janë këto faktorë, të cilët krijojnë dhe bazën e premisat, për të verifikuar impaktin që turizmi do të sjellë në ndryshim e kushteve social-ekonomike të komunitetit.

4.1.6. Nevoja për ndryshime institucionale dhe ligjore

Bazuar në qasjen aktuale të Strategjisë territoriale të PDZRK-së Spille vërehet se nuk ka nevojë për ndryshime ligjore. Fazat e tjera të PDZRK-së, ku do të trajtohet më në detaj zona dhe të drejtat e zhvillimit mund të nxjerrin të nevojshme ndryshime të bazës ligjore.

Përsa i përket aspekteve institucionale, është e qartë se bashkitë bregdetare nuk kanë kapacitetet për administrimin e këtyre zonave me investime strategjike. Administrimi shkon përtej dhënies së lejes së ndërtimit, prek zhvillimin e turizmit dhe ndërveprimin me territore të tjera. Kjo temë do të trajtohet dhe në tryezat e bashkërendimit duke synuar daljen me disa skenarë të mundshëm.

4.1.7. Tabela përmbledhëse e planit të veprimit

	Projekte	Përgjegjësitë	Burime njerezore	Burim financimi	Kosto (lekë)	Fazat e zbatimit				Treguesit e monitorimit
						Faza I	Faza II	Faza III	Faza IV	
Aspektet Mjedisore										
1	Shtimi i gjelbërimit autokton me bimësi të lartë dhe të ulët (10-20 ha)				7,000,000.00					
2	Shtimi i gjelbërimit autokton me bimësi të lartë përgjatë rrugës se re automobilistike (barrierë vizive dhe akustike)				1,000,000.00					
3	Vendosja në punë e Pritës së mbetjeve në Shkumbin				3,000,000.00					
4	Sistemimi dhe ruajtja e brezit të Pishave të Buta				500,000.00					
Përmirësimi dhe zhvillimi i infrastrukturës										
5	Rikonstruksioni i rrugës Gosë-Spille dhe rrugës së fshatrave (aksi blu sipas PPV)_kategoria C2				1,800,000,000.00					
6	Ndërtimi i rrugës Spille-Divjake (perfshire uren)_rruge e re_kategoria C2				840,000,000.00					
7	Ndërtimi i rrugës Spille-Divjake _Ura mbi lumin Shkumbin (vlera veteme ures)				500,000,000.00					
8	Organizimi i Vendparkimeve_1 vendparkime me 150 vende per automjete				90,000,000.00					
9	Ndërtimi i bulevardit të pishave				720,000,000.00					
10	Ndërtimi i akseve të brendshme të zonës me profil minimal _6.0 m asfalt me bankina te paasfaltuara				80,000,000.00					
11	Ndërtimi i akseve të brendshme të zonës me profil minimal _6.0 m asfalt me trotuar 2x1.5m				340,000,000.00					
12	Zgjatimi i shëtitores këmbësore buzë detit me konstruksion druri me gjeresi 2 m				160,000,000.00					
13	Ndërtimi i stacioneve të autobuzave linje dhe stacion taksish_1 Vendparkim per 5 autobuza_5 furgona dhe 40 vende per automjetet				20,000,000.00					
14	Ndërtimi i rrjetit të korsive çiklistike				200,000,000.00					
15	Ndërtimi i një moli yacht				335,000,000.00					
16	Ndërtimi i rrjetit të furnizimit me ujë të pijshëm për kapacitetin turistik të propozuar (bazuar në standardet për turist)				691,875,000.00					
17	Kosto per FU				615,000,000.00					
18	Kosto per UB				76,875,000.00					
19	Furnizimi me energji elektrike për kapacitetin turistik të propozuar (bazuar në standardet për turist)				1,353,000.00					
20	Ndërtimi i rrjetit të fibrës optike dhe telekomunikacionit				984,000.00					
21	Ndërtimi i kabinave të reja dhe rikonstruksion i atyre ekzistuese				553,500.00					
Zhvillimi i turizmit										

22	Ndërtimi i tregut të produktit vendas				4,920,000.00					
23	Ndrëtimi i një zone shërbimesh tregtare				61,500,000.00					
24	Ndërtimi i shërbimeve publike: ambulancë, postë, bankë, etj				55,350,000.00					
25	Ndërtimi i lulishteve dhe parqeve me mobilim urban				36,900,000.00					
26	Ndërtimi i një zone me aktivitete sportive				86,100,000.00					
27	Unifikimi i fasadave dhe mureve rrethues ne strukturat ekzistuese				15,381,555.00					

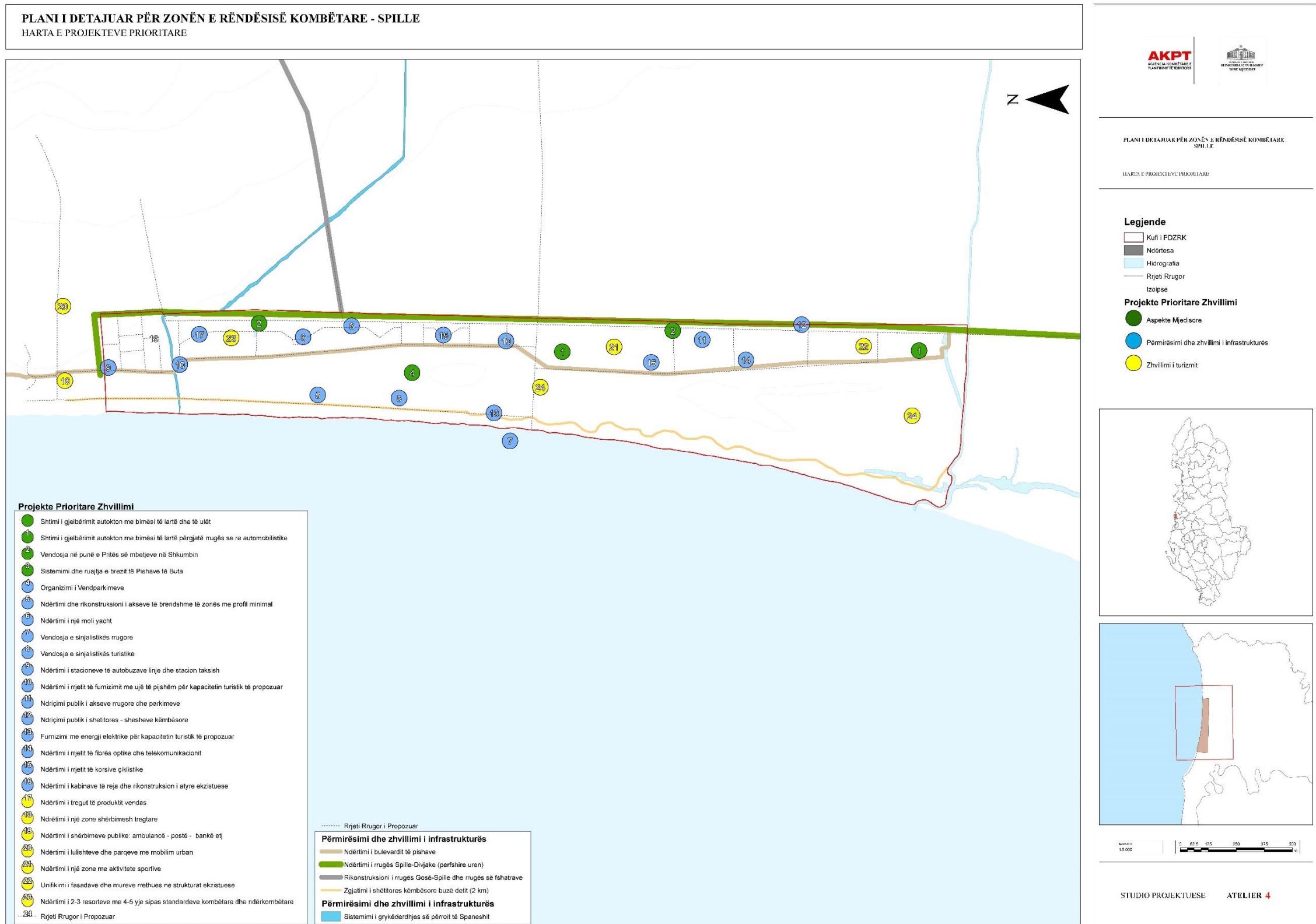

Figure 9 Harta e Projekteve Prioritare

Rr. "E Kosovarëve",
Nd.35, H. 6, Ap.4/1,
Njësia Administrative
Nr. 5,1019, Tiranë, Shqipëri
Tel. +3554 2222804 / 2430195
e-mail: info@atelier4.al